

**TEXT FLY WITHIN
THE BOOK ONLY**

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_198507

UNIVERSAL
LIBRARY

901-26-3-70-5,000

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. *K 84*

Accession No. *K 2127*

Author *M 96*

ముస్లిములు ప్రాచీన ప్రాచీన

Title

This book should be returned on or before the date last marked below.

ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ

ಪ್ರಾರಂಭಸ್ತಕಮಾಲೆ — ೨೧

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಬ್

ಎಂ. ಎಚ್. ಗೋಪಾಲ್, ಎಂ.ಎ., ಪಿಎಚ್.ಡಿ.

ಶ್ರೀ ಪಂಚಾಕ್ಷಾಯ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾ ಪ್ರೈಸ್

ಮೈಸೂರು

೧೯೬೦

ಶ್ರೀ ಪಂ. ಎ. ಪ್ರೆ. ಮೈ. — ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣ,
೧೯೦೫ ಪ್ರತಿಗಳು, ೧೦-೧೦-೧೬೪೦.

ಮುನ್ನಡಿ

ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಮೊದಲನೇಯ ಚಾನ್ಸಲರವರಾದ ಆಳಿದ ಮಹಾಸಾಫಿಯವರಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದೂರ್ ಅವರು ಮೊದಲನೇಯ ಸೆನೆಟ್ ಸಭೆಯ ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೂ, ಪುನಃ ಮೊದಲನೇಯ ಕಾನ್ವೋಕೇಷನ್ ಮಹೋತ್ಸವದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪಾಲಿಗೆ ಹಲವು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಅಪ್ರಾಣಿಮಾಡಿದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದವು ಇವೆರಡು: ಒಳ್ಳೆಯ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳ ಪ್ರಕಟನೆ, ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಹೆ. ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಜರವರ ಪ್ರಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಪುಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡಲು ಶತ್ರುರಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವುದು; ಅಲ್ಲವೇ ಮೈಸೂರು, ಬಂಗಳೂರು ಈ ಎರಡು ಹೀರಿಯ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲದ, ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮೂರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ್ವರ ವರ್ಗದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹರಡುವುದು.

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು ಸಾಫ್ಟ್‌ಪಿಲ್ ವಾದಂದಿನಿಂದಲೂ ಈ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಧೈರ್ಯಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಮುಂದೆ ತಪ್ಪಬೇಕಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅವರ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಕಟನ ಶಾಖೆಯು ಕೆಲವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹಳಗನ್ನಡ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಶ್ವರಿಸಿ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿದೆ; ಅಲ್ಲದೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಕೆಲವು ಲಘು ಪ್ರಸ್ತುತಗಳನ್ನೂ ಮೊರತಂದಿದೆ. ಪ್ರಚಾರೋಪನಾಮಸ ಸಮಿತಿಯವರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳ ಅನೇಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಉಪನಾಮಸಗಳನ್ನು ಏರ್ಜಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಒಂದು ಫಲದಾಯಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬೆಳೆದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ವಿಷಯ ಒಂದೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದರಂತೆ ಬಿಡಿ ಉಪನಾಮಸ

ವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಸಿಲಯದ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಸಂಘದ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಪ್ತಾಹಗಳೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಕರಿಯಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಉಪನಾಯಕಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಇಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದೇ ಉರಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಾರಿತ ದಿನ ಭಾವಣಾ ಕಾವ್ಯವಾಚನ ಸಂಗೀತಾದಿಗಳು ಜರುಗುತ್ತವೆ; ಉಪನಾಯಕಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಮಾಜ ವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಸಪ್ತಾಹಗಳು ನೇರವೇರಿದ ದೊಡ್ಡ ಬಳಾಪುರ, ದಾವಣಗೆರಿ, ಕೋಲಾರ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಅವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತ ಮನುಳೆ ದೊರಿತಿದೆ.

ಈಗ ಅತಿ ಹೊಸದಾದ ಏರಾಡಾವುದೆಂದರೆ: ಒಂದೆರಡು ಉರುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಲವು ಬಾರಿ ಹೊಗಿ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂಮೊಂದನ್ನೂ ಕುರಿತು ನಾಲ್ಕುರು ಉಪನಾಯಕಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಯೋಜನೆ. ಆದರಿಂದ ಆ ಉರುಗಳ ಜನರಿಗೆ ಅನಲ್ಪುಕಾಲ ಎಡಬಿಡದೆ ಜ್ಞಾನಬೋಧಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಪ್ರತ್ಯೇಕೆ ಕೇಳಿ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆದ ಸಭಿಕರ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಆಚೆಗೂ ಕೂಡ ಈ ಭಾವಣವಾಲೆಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಹರಡಲೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಚಿಕ್ಕ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಆಳಿದ ಫನ ಪ್ರಭುಗಳವರು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಸಿಲಯಕ್ಕೆ ಎರಡು ಪವಿತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರಷ್ಟೇ: ಸುಲಭ ಸಮಂಬಸ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರಕಟನೆ; ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬಗೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಸಾರ. ಆ ಎರಡು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನೂ ಈ ವಾಗ್ವಾಗಿ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದೆಂಬುದೇ ಹೀಗೆ ಉಪನಾಯಕಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಲಘು ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧವಾಡಿದವರ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಹೆಬ್ಬಯಕೆ.

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಸಿಲಯ, ಮೈಸೂರು, |
೧೯—೮—೧೯೪೦. |

ಎನ್. ಎಸ್. ಸುಭರಾವ್.

ಅರಿಕೆ

ಈ ಪ್ರಸ್ತುತವನಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದಾದ “ ತೆರಿಗೆ ” ಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಬಿ. ಆರ್. ಸುಬ್ಬರಾಯರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆದಾಯದ ರೀತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಂದ ವರವಾನವನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೇಗೆ ವೆಚ್ಚುವಾಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ವಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚು ಇವು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಅಂಟಿಕೊಂಡಂತಿವೆ; ಒಂದನ್ನು ತಿಳಿಯನೆ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ತಿಳಿಮುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗು ವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಮಾಜದ ಸ್ತ್ರೀಮಿತತೆಗೂ ಏಳಿಗೆಗೂ ಅದರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಯವ್ಯಯದ ರೀತಿಯು ಬಹು ಮುಖ್ಯಕಾರಣ.

ಕಳೆದ ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಎರಡು ಖಾಸನಾಳ್ಳಸಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತೃತಿಸಿ ಈಗ ಈ ಪ್ರಸ್ತುತವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಇದನ್ನು ಬರೆಯಲು ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ ನನ್ನ ಸ್ವೇಧಿತರಾದ ಪಂಡಿತ ರಾಮಾನುಜ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಿಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ. ಹನುಮಂತರಾಯರಿಗೂ ನನ್ನ ಹೃತ್ಯಾವಕಾಶವಾದ ವಂದನೆಗಳು.

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ೧

ಉದ್ದೇಶ

....

....

೧

ಅಧ್ಯಾಯ ೨

ವಿಂಗಡಣೆ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ

....

೨

ಅಧ್ಯಾಯ ೩

ಖಚಿನ ಚಾರುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಿರ್ಧಾರ

೧೯

ಅಧ್ಯಾಯ ೪

ಪರಿಷಾಮ

....

....

೨೭

ಅಧ್ಯಾಯ ೫

ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ವೆಚ್ಚ

....

೨೦

ಅಧ್ಯಾಯ ೬

ಮೈಸೂರಿನ ವೆಚ್ಚ

....

....

೨೨

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ೧

ಉದ್ದೇಶ

ನಾವು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಜೆಗಳು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಎಲ್ಲೆ ಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಿವಾಸಿಗಳು. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದ ಗಳ ಆಸರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಮೊರೆಯಬೇಕಾದ ಶಾಂತಿಸೌಖ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಹಾಗೆಯೇ ಇತರ ದೇಶದ ಜನರೂ ಅವರವರ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರವೇಂಬುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಮೊಡಿದು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಪ್ರಾಯವಾದುದು. ಇದರ ಅಂಗವಾಗಿ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಈ ವಿಧವಾದ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಚೋಂಡು, ಮೃಂತಿಸಿಪಾಲಿಟಿ, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ವೊದಲಾದುವು. ಇವೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಅನೇಕ ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ—ಅಂದರೆ ನೀರಾವರಿ ವಸತಿಗಳು, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಾನುಕೂಲಗಳು, ಆರೋಗ್ಯಮತ್ತು ವೈದ್ಯಸೌಕರ್ಯಗಳು, ವಿನೋದ ವಿಹಾರಸ್ಥಳಗಳು—ಇವುಗಳಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚುವಾಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇವು ಗಳಲ್ಲಿ ಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚನೇ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದು

ದೀಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚನೇಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ರವು ಮಾಡುವ ಖಚು ಮಾತ್ರವೇಂದೇ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ತತ್ವದ್ವಿಷಯಿಂದ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವರೆಗೂ ಎಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾಡುವ ಖಚು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚನೇ. ಇವು ಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವುಗಳ ತಳಹದಿಯಾದ ತತ್ವವೇಂದೇ.

ಪ್ರಜಾಸಾಮಾನ್ಯದ ಏಳಿಗಾಗಿ ದುಡಿಯುವದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖ್ಯಧೀಯ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ತನ್ನಾಭಿನ್ಯ ಶಕ್ತಿಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದಲೇ ತನ್ನ ಜೀವ ಆಸ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಮೂಹಿಕಶಕ್ತಿ ಆವಶ್ಯಕ. ಆವುಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ನಾವೊಬ್ಬಿಬ್ಬರೂ ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ರವು ಜನರ ಸಾಮೂಹಿಕಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಸಂಸ್ಥೆ. ಇದು ಇರುವುದು ಜನರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಸೌಖ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೊರತು ತಾನೇತಾನಾಗಿರುವುದಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಆದು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಖಚಿನ ಉದ್ದೇಶವೆಲ್ಲ ಜನರ ಅಭ್ಯಾಸದಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಭ್ಯಾಸದಯವೇ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಒರಿಗಲ್ಲು.

ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಷ್ಟಿದರೂ ಆದರ ಸಾಧನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಕೆಲವರು ಅಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾದಿಗಳು, ಸರ್ಕಾರವು ಜನರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ

ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸದಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಸುಖವೂ ಒಟ್ಟು ಸಮಾಜದ ಸ್ಕರ್ಯಗಳೂ ಹೆಚ್ಚು ವುವಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸವೂ ಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಅದರ ವೆಚ್ಚನೂ ಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. “ತೆರಿಗೆಗಳೂ ಕಡಮೇ, ವೆಚ್ಚನೂ ಕಡಮೇ” ಎಂಬುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವಾದಿಗಳ ಸೂತ್ರ. ಈ ವಿಧವಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚದ ನೀತಿಯು ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೇಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಈ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಲ್ಲಾ ಇದನ್ನು ಸ್ಪಳ್ಪುಮಣಿಗೆ ಕಾಣಬಹುದು.

ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಬಲದಿಂದಲೇ, ಅದರ ಪ್ರಯ ತ್ವದಿಂದಲೇ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸಮಸ್ತ ಶ್ರೀಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇಂದು ವಾದಿಸುವರು. ಇವರನ್ನು ಸಮಾಜವಾದಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಈ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೆ, ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪಾಲನೆಯ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸವೂ ಹೆಚ್ಚುವುದು, ಅದರ ವೆಚ್ಚನೂ ಹೆಚ್ಚುವುದು. ಸರ್ಕಾರವು ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವುದೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ದೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯವಾಡುವುದೂ ಅಫೇಕ್ಟ್ ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುವುದು.

ಈ ಎರಡು ಮತದವರೂ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಒಂದೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ

ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವವರು ಯಾರಾದರೂ ಉಂಟೇ? ಆದರೆ ಅದನ್ನೇ ಆತಿಯಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿದರೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾ ತರಾದ ಜನರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೇ ಚ್ಯಾತಿ ಬರಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರ ವಿರುವುದು ಜನರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ವೆನ್ನುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿತದ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಅದರ ಪ್ರಯತ್ನ ದಿಂದಲೇ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಜನರು ಅಶಕ್ತರೂ ಸ್ವಾವಲಂಬನವಿಲ್ಲದವರೂ ಆಗಿಬಿಡಬಹುದು. ಆದು ದರಿಂದ ಇವರಡೂ ಸಾಧುವಲ್ಲ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾಗಿಯೇ ಜನರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿಕೊಡುದು. ಆದರೆ ಏನೂಮಾಡದೆ ತಟಸ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇರಕೊಡುದು. ಆದು ಜನರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಬೇಕು; ಆವರ ಸುಖ ಸಂಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಅನೇಕ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನೂ ಕ್ರೇ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವುದು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸೌಖ್ಯದಾಯಕವೇ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗುವುದು. ಪ್ರಜೆಗಳ ಶಾಂತಿ ನೇಮ್ಮದಿಗಳಿಗೆ ಚ್ಯಾತಿಬರದಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಅವರ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದೂ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಗಳು. ಶಾಂತಿ ನೇಮ್ಮದಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾದ ಸ್ವೇಷ್ಟ, ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ನಾಯಿಸ್ಥಾನಿಗಳು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾಫಿಸಿ ಅವಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಯಂತ್ರಸಲಕರಣಗಳನ್ನೂ ಯಂತ್ರಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ವೈದ್ಯಸಹಾಯ, ಸಿರುಮೈಗ್ರೇಗ ಮತ್ತು ಆಕಾಲ ಮರಣ ಇವುಗಳ ಪರಿಹಾರಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಯೋಜಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವವ್ಯಾಪ್ತಿ ಧಾರಾಳಬುದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಶಾಲ್ಯಗಳು ನಮಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಇರಲಾರದು. ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಜೆಗಳ ಸೌಖ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಏಪಾರಾಡುಗಳನ್ನು ವಾಡುವಾಗ ಅವರ ಇಂದಿನ ಸೌಖ್ಯವನ್ನೂ ಎಣಿಸಬೇಕು, ಅವರ ಮುಂದಿನ ಸೌಖ್ಯವನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂದಿನ ಪ್ರಜೆಗಳ ಬಡತನದ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ, ಮುಂದೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಈ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗದಂತೆ ತಡೆಯುವ ರಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಲೋಚನಾ ಪರನಾದವನು ತನ್ನ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸದ್ಯದ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವ್ಯಯ ವಾಡದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನಾದರೂ ಕೂಡಿಟ್ಟಿದ್ದು ತನಗೆ ಮುಂದೆ ಒದಗಬಹುದಾದ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವನು. ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯಳ್ಳಿ ಸರ್ಕಾರವೂ ತನ್ನ ಆದಾಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸೌಖ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಖಚಿತವಾಡದೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮುಂದಿನ ಸೌಖ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವೆಚ್ಚಿ ವಾಡುವುದು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಪ್ರೌತ್ಪನ್ಮಾದ, ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಗಳ ನಿವಾರಣ, ವ್ಯಾಪಾರದ ಸೌಕರ್ಯಗಳು—ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ವಾಡುವ ಖಚಿತನ್ನು ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಖಚಿತನ್ನು ಬಹುದು.

ಸರ್ಕಾರವು ಯೋಜಿಸಬೇಕಾದುದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸೌಖ್ಯವೇ ಅಲ್ಲ. ಸಮಾಜದ ಒಂದೊಂದು ಗುಂಪಿನವರ ಸೌಖ್ಯವನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಲವು ಗುಂಪಿನವರು ಮುಂದು ವರಿಯತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಗುಂಪಿನವರು ಹಿಂದುಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಗುಂಪಿನವರು ಲಕ್ಷ್ಮಿಧೀಶ್ವರರಾಗುತ್ತಾರೆ,

ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಿನವರು ಬಡವರೂ ಭಿಕಾರಿಗಳೂ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೆಲವರು ಬಂಡವಾಳಗಾರರಾದರು, ಅನೇಕರು ಕೂಲಿಗಾರರಾದರು. ಬಂಡವಾಳಗಾರರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ವೈದ್ಯಸಹಾಯ, ನಿವಾಸಸೌಕರ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಅವರು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತು ಲೇಂಹೋದರು. ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಆ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲದೆ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ಹೀಣದಶೇಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಇವರಿಬ್ಬರ ಅಂತಸ್ತಿನ ಅಂತರವು ಅಜಗಜಾಂತರವಾಯಿತು. ವಿಷಮವಾದ ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹಣವಂತರಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ವಸೂಲಾದ ಹಣವನ್ನು ಬಡವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಖಚುವಾಡುವುದು.

ಸರ್ವಾಜದ ಕೋಮುಕೋಮುಗಳ ಕಷ್ಟನಿಮ್ಮಿರ್ಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ದೇಶದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ರುವ ಜನರ ದುರ್ಭಾಗಿಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವುದೂ ಸರ್ಕಾರದ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸ. ಮೈಸೂರಿನ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಂತೆ ದೇಶದ ಒಂದು ಭಾಗವು ಬಹು ಸಂಪದ್ಯಕ್ತವಾಗಿರಬಹುದು. ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗವು ಮಲೆನಾಡಿನಂತೆ ಅನೇಕ ರೋಗರುಜಿನಗಳಿಗೆ ಈಡಾಗಿ ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಈ ಅಂತರವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರವು ಸಂಪದ್ಯಕ್ತವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಮೇಲೆ ಖಚುವಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಹೀಗೆಯೇ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸಂಪ

ದ್ವಿಕ್ರಿವಾದ ಚೋಂಬಾಯಿ ಬಂಗಾಳ ಮಂತಾದ ಪ್ರಾಂತಗ ಶಿಂದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಾಗುಡಿ ಬಡತನದಲ್ಲಿರುವ ಬಿಹಾರ, ಒರಿಸ್ಸ ಮತ್ತು ಸಿಂಧೂ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗಾಗಿ ಖಚುವಾಡುವುದು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಅಂತರಗಳನ್ನು ಕಡವೆ ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅನುಸರಿಸುವ ವ್ಯವಹಾರ ತತ್ತ್ವವನ್ನು 'ಪರಿವರ್ತನ ತತ್ವ' (Theory of Transference) ಎಂದು ಕರೆಯುಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪಂಗಡದ ಅಧವಾ ಒಂದು ದೇಶದ ಭಾಗದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ತೆರಿಗಿಯ ಮೂಲಕ ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಮತ್ತೊಂದು ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಅಧವಾ ಭಾಗಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ನಗರವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಯಾಗಲಿ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಮುದು ಕರ ಮಾಸಾಶನ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವೇತನ ಮುಂತಾದ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಷಯವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುದು. ರಸ್ತೆಗಳು, ಆಸ್ತಿತ್ವಗಳು ಮುಂತಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಖಚು ಪರೋಕ್ಷವರ್ಗಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ.

ಎಲ್ಲ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಗವರ್ಯ ತತ್ವವು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಫಲಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅಧವಾ ಅದರ ಒದಲು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚೆಗಳಿಗೇ ಅವರಿಷ್ಟದಂತೆ ಖಚುಮಾಡುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪ್ರಜಾ ಸೌಕರ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆಯೇ? ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗಳು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಇವಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಪತ್ತಿವಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಚೆಗಳಿಗೇ ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಕೆಲವು ವೇಳೆ

ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುವುದು. ಸರ್ಕಾರನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ಖಚುವಾಡುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ನೇಳೆ ಪ್ರಜಾ ಸೌಖ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಯಾ ದೇಶದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ತೆರಿಗಿಗೂ ಖಚಿನ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೂ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವುದು. ಒಂದು ದೇಶದ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಖಚಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವೂ ಅದೇ ರೀತಿ ವಾಡಿದರೆ, ನವಿಲನ್ನು ನೋಡಿ ಕೆಂಬೂತನು ಪುಕ್ಕವನ್ನು ತೆರೆದು ಕೊಂಡಂತೆ ಆಗುವುದು. ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವಾಗಲಾಗಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ವಸೂಲಾದ ಹಣವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವಾಗಲಾಗಲಿ ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ವಾಡಬೇಕಾದುದು ಒಂದೇ ಅಂಶ-ಇದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಸೌಖ್ಯ ದೆಷ್ಟುವುದೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ ೨

ವಿಂಗಡಣೆ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ನನ್ನೆಲ್ಲರ ಅನುಭವಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದಿದೆ. ಖಚುವಾಡಬೇಕಾದ ಬಾಬುಗಳು ಅನೇಕವಿದ್ದರೂ ಖಚುವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಹಣ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹಾಸಿಗೆ ಇದ್ದೆಷ್ಟು ಕಾಲು ಚಾಚಬೇಕಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ವರಮಾನದ ಮಟ್ಟುವು ಖಚಿನ ಮಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ದೇ

ರಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕನೆಷ್ಟುಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪು ಕಟ್ಟಿನಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಖಚು ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು, ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು. ಬೇಕಾದರೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಆದಾಯವನ್ನು ಬಹುಮಂಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ; ಖಾಸಗಿ ಜನರಿಗೆ ಆಪ್ಪು ಚ್ಚಿತ್ತನ್ನುವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರವು ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವರಮಾವಧಿ ಇದ್ದೀ ಇದೆ. ತೆರಿಗೆಯ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಿಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿರಬೇಕು. ಶಕ್ತಿವಿಾರಿ ತೆರಿಗೆಹಾಕಿದರೆ ವರಮಾನವೂ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದು, ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತೂ ಕ್ಷಯಿಸುವುದು. ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳಿಗಳೂ ಕಾರ್ಯತ್ವಿಗಳೂ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವವು.

ಸರ್ಕಾರದ ಖಚುಗಳು ನಾನಾಬಗೆಯಾಗಿವೆ. ಇವನ್ನು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುವರು: ಸಾಮಾನ್ಯ ಖಚುಗಳು, ವಿಶೇಷ ಖಚುಗಳು, ಲಾಭದಾಯಕ ಖಚುಗಳು, ಲಾಭವಿಲ್ಲದುವು, ವರ್ಗವಾದ ಖಚು, ಮತ್ತು ನೇರವಾಗಿ ಆದ ಖಚು, ಪ್ರಧಾನವಾದ ಖಚು ಮತ್ತು ಅಪ್ರಧಾನವಾದುದು.

ಸರ್ಕಾರಿನೊಳರರ ಸಂಬಳಗಳು, ರಸ್ತೆ, ಕಟ್ಟಡ, ಕೆರಿಕಟ್ಟಿಗಳ ರಿಪೇರಿಗಳು, ಇತರ ಸಾಧಿಲ್ಪಾರು ನೊದಲಾದ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚಿಗಳು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ಖಚಿನನ್ನು ವರ್ಷದ ನೊಡಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿಡಬಹುದು. ಈ ವಿಧವಾದ ಖಚಿನನ್ನು ಸಾಧಾರಣ ಖಚಿತಂದು ಕರೆಯಬಹುದು.

ಇದನ್ನು ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ಬರುವ ಆದಾಯದಿಂದ ತೆಗೆದಿರು ತಾತ್ತರೆ.

ಆದರೆ ಕೆಲವುವೇಳೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಂದುವೇ ಖಾಯಿಲೆಕ್ಸಾಲೆಗಳು ಸಾಮನ್ನೋವುಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಾಗ ಅವುಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಖಚಿತನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಲಾರದೆ ಹಣಕ್ಷ್ಯಾಗಿ ಪರದಾಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷರೀತಿಯ ಖಚಿತಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಾಗ ಅವುಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನೊಂದಿಸುವ ತಾಪತ್ರಯಕ್ಕೆ ಈಡಾಗ ಬಹುದು. ಯುದ್ಧ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕರೋಗ ಗಳು ಬರುವುದನ್ನು ಯಾರುತಾನೇ ಕಂಡಿರುವರು? ಇಂದಿಲ್ಲ ಇದ್ದುಕ್ಕೆದ್ದಂತೆ ಬಂದ ಇನ್‌ಪ್ರೋಯಂಜಾ ಜಾಡ್ಯವು ಒಂದೂ ವರೆ ಕೋಟಿ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಆಹುತಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಇಂತಹ ಈತಿಬಾಧಿಗಳು ಒದಗಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಹಣ ಖಚಿತಗುವುದು. ಖಚಿತಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುವುದು, ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳವರಿಗೆ ಈ ತೊಂದರೆಗಳು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸುವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರುತಾನೇ ಹೇಳಲಾಗುವುದು? ಹಿಂದಿನ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖಚಿತವಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದು ಯುದ್ಧವುಗಿಯುವುದರೋಳಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ೯,೦೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಾಲವಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾದ ಖಚಿತಗಳನ್ನು ಸಾಧಾರಣ ವರಮಾನದಿಂದ ತೀರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ; ಆದುದರಿಂದ ಈ ಅಸಾಧಾರಣ ಖಚಿತಗಳಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಖಚಿತನ್ನು ವಿಶೇಷ ಖಚಿತಂದು ಕರೆಯ ಬಹುದು.

ಸರ್ಕಾರದ ಖಚಿತನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಬಹುದು. ಯುದ್ಧವಾಡುವುದು ಪ್ರಾಣಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದರೂ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಸೌಖ್ಯವು ಹೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕೊಂಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚಿತವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಾಗಿಯೋ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿಯೋ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿಯೋ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಪ್ರಳಾಯಕವಾಗುವುದು. ನಮ್ಮವೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಬೂನು ಮತ್ತು ಗಂಧವೆಣ್ಣೆಯ ಕಾರ್ಬಾನಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಖಚಿತನಿಂದ ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ ಬರುವುದಲ್ಲದೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಲಾಭವೂ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕೆರಿಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಭೂಕಂಡಾಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಧವಾದ ಖಚಿತನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಖಚಿತಂದು ಕರೆಯಬಹುದು.

ಕೆಲವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದ ಖಚಿತ ಲಾಭದಾಯಕವಾದರೂ ಆ ಲಾಭವು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿರಬಹುದು. ಒಳ್ಳೆಯ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಲಾಭ ಬರದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರಸ್ತೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಜನಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಮೋಟಾರುಗಳನ್ನೂ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನೂ ಗಾಡಿಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಗಾಡಿಗಳ ತೆರಿಗೆ, ಪೆಟ್ಟೋಲ್ ತೆರಿಗೆ, ಸುಂಕ,— ಈ ವಿಧವಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಮೂ ಅಲ್ಲವೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ ಲಾಭ ಬರುವುದು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಖಚಿತಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ

ಬಂದು ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವರು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆಗಳ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರುವ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೇ ಕಾಲಾನುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದಾಯವು ಬರುವುದು. ಈ ಮೂರು ವಿಧವಾದ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಖಚಿತಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಖಾಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಖಚಿತನ್ನು ಕೈಲಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಕಡೆನೇಮಾಡುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು.

ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿರುವವರಿಂದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನೇತನ ರೂಪವಾಗಿ, ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಮಾನಾಶನ ರೂಪವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡುವ ಖಚಿತನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ ಖಚಿತದು ಕರೆಯಬಹುದು. ರಸ್ತೆಯನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕೆರೆಯನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಸರ್ಕಾರವು ಹಣವನ್ನು ಒಬ್ಬನಿಂದ ಶೇಗೆದು ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸದೆ ತಾನೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಸಿ ಹಣವನ್ನು ಖಚಿತಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಆದ ಖಚಿತನ್ನು ಬಹುದು.

ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದಲೇ ಸಾಲವನ್ನು ಶೇಗೆದು ಕೊಂಡು ಅಸಲು ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಬಂದ ಹಣದಿಂದ ತೀರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯೆದು. ಇದರಿಂದ ಆಪಾಯವೂ ನಷ್ಟವೂ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೆ ಪರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಲಮಾಡಿ ಅಸಲು ಬಡ್ಡಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾಗಿ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನಷ್ಟಕರವಾದುದು. ಈ ವಿಧವಾದ ಖಚಿತನ್ನು ವ್ಯಧಿವಾದ ಖಚಿತನ್ನು ಬಹುದು.

ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅಧಿಕಾರ್ತಿಗಳು ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ಖಚಿತನ್ನು ವಿಭಾಗಮಾಡು

ತ್ತಾರೆ. ರಕ್ಷಣೆ, ಒಳಶೀಸ್ತು, ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ, ಖಣವಿನೋಚನೆ ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಖಚಿತನ್ನು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ಖಚಿತಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗಾಗಿಮಾಡುವ ಖಚಿತಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಇಂಥಾ ಖಚುಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಆರೋಗ್ಯ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡುವ ಖಚಿತನ್ನು ಅಪ್ರಧಾನವಾದ ಖಚಿತಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಹಬ್ಬಿಗಳಿಗಾಗಿ ಯೂ ನಿನೋಡಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ಮಾಡುವ ಖಚಿತಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿನ್ನರೂ ನಾವು ಜೀವಿಸಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಇವು ಅಪ್ಪು ಆವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಸಾಧುವಲ್ಲ.

ಖಾರ್ಜನಿಕ ಖಚಿತನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಖಚು, ಪ್ರಾಂತಸರ್ಕಾರದ ಖಚು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಖಚು ಈರೀತಿಯಾಗಿ ನಿಖಾಗಿಸುವ ಇನ್ನೊಂದು ನಿಧವಾದ ವಿಂಗಡಣೆಯೂ ಇದೆ.

ಬೆಳವಣಿಗೆ—ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚವು ಎಲ್ಲ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು. ಗಳಿಂಳ ನೇಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಲಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚುಮಾಡಿತು. ಗಳಿಗ ನೇಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಾದರೇ ಸುಮಾರು ಐದುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚುಮಾಡಿತು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಖಚು

ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವುದು. ೧೮೦೦ ನೇಯ ಇಸ್ಲಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇರಿಕಾ ಖಂಡದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸಾಧನದ ಖಚು ಸುಮಾರು ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಈ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನೂರ್ತ್ಯ ವಶ್ತೀಪ್ರದುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ೧೯೨೦ ರಿಂದಿಂಚಿಗೆ ಸಾವಿರ ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ವಿಾರಿದೆ. ಅದೇ ರಿತಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡುದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದ ಖಚು ಕಳಿದ ನೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೯೦ ಕೋಟಿಯಿಂದ ೧೫೦೦ ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಏರಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಖಚು ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸೋಣ. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಸ್ವೇಚ್ಚಾ ದುದಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚ್ಚೆಗಳು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ವಸ್ತುರೂಪವಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ ದುಡಿಮೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತಂಜಾವೂರಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ದೇವಾಲಯವು ಈ ರಿತಿ ದೇಹಶ್ರಮದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿದುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆರೆ ಕಾಲುವೆಗಳು ಬಹುಶಃ ಹೀಗೆ ಕಟ್ಟಿದುವೇ. ಈಗಲೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ರಸ್ತೆ ರವೇರಿ, ಕೆರೆ ಹೋಧನೆ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳೊದಗಿದಾಗ ಮನಸೀಗೊಂಡಾಳಿನಂತೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದೂ ಮತ್ತು ಆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮರ, ಮುಂಡಿಗೆ ಆಯುಧಗಳು ಮುಂತಾದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒಡಗಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಜನರು ಮಾಡುವ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಜಾಸೌಖ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿದೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಆಯವ್ಯಯ ದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಧವಾದ ಸಹಾಯವು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿದ್ದಿತು. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವು

ದುಡಿಮೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಜನಗಳಿಂದ ಧನರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ—ಅಂದರೆ ಕಟ್ಟಿಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಪುದು, ರಸ್ತೆ ರೇರಿ, ಕೆರೆಯ ಶೋಧನೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಆದಾಯ ವ್ಯಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ವರಮಾನ ಖಚುಗಳಿರಡೂ ಹೆಚ್ಚಿದೆಂತೆ ತೋರುವುದು. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಜಾಸಾಖ್ಯದ ಕೆಲಸಗಳು ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದುವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ, ತೆರಿಗೆಯ ಕ್ರಮ—ಇವುಗಳು ಈಗಿನಹಂಗೆ ಬೆಳೆದಿರಲಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತು ವರಮಾನಗಳ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳು ನಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಖಚು ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿಯೂ ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುವುದು. ನಮ್ಮ ಸಂಸಾರಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾತ್ಮ ಸಂಸಾರದ ಖಚು ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದ ಖಚೂ ಹೆಚ್ಚಿಪುದು ಸಹಜ. ಗಳಂಂ ರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೋಣ್ಣರ ಸುವಾರು ಮಾರುಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖಚಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಗಳಂಂ ರಲ್ಲಿ ಅದೇ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಯಾದಾಗ ಆ ಹಣವು ಒಂದು ಬಾಬಿಗೂ ಕೂಡ ಸಾಲದಾಯಿತು. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾತ್ಮ ಖಚು ಹೆಚ್ಚಿಪುದಲ್ಲದೆ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಖಚು ಹೆಚ್ಚಿಪುದು. ಗಳ ನೇರು ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು

ಕ್ರಾಂತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹತ್ತಾರು ಜನರು ಒಂದು ಯಂತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಾಡುವ ಹಾಗಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ದೋಗ ಬಡತನ ಇತ್ಯಾದಿ ರೋಗರುಜಿನಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಪರಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸವಾಯಿತು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸೂತ್ರಗಳು ಜನರ ಕೈಸೇರಿ ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯೂ ಬದಲಾಯಿಸಿತು. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನು ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಆಸ್ತಿತ್ವಗಳಿಗೂ ಬಡತನದ ನಿವಾರಣೆಗಳಿಗೂ ವಾರ್ಥಕ್ಕೆಮಾಸಾಶನಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರವು ಹೆಚ್ಚು ಖಚುಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಹಿಂದೆ ಖಾಸಗೀ ಜನರೂ ಕುಟುಂಬಗಳೂ ಕೋಮುಗಳೂ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಕೈಕೊಂಡಿತು.

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಯುದ್ಧಗಳೂ ಖಚುಹೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಭೂತಗಳಾದವು. ಆಧುನಿಕ ಯುದ್ಧಗಳು ಹಿಂದೆ ನಾವು ಕೇಳಿರುವ ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧಗಳಂತಲ್ಲ. ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಯುದ್ಧಾರ್ಥಕರಣಗಳು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹೊಸ ಹೊಸ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಯುದ್ಧಗಳಿಗೆ ಶಿವಾಯಿಗಳನ್ನು ತರಬೇತಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಯುದ್ಧದಿಂದುಂಟಾಗುವ ಸಾವು ಸೋವು ಮತ್ತು ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೂ, ಮಾಡಿದ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಖಚುನ್ನು ಆವರಿಮಿತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳ ಲೀಯೂ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಕರ್ಟ್‌ಪ್ರೀಗಳು—ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಖಚಿನ ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ವಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ, ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯಾದ ಕರ್ಟ್‌ಪ್ರೀಕಾರ್ಯಾದ ಸ್ವಲ್ಪಿ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಳಿಸಬಹುದು. ಖಚಿನನ್ನು ಮಿತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಕೆಲವು ಕರ್ಟ್‌ಪ್ರೀಗಳನ್ನು ಏರ್ಫಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ‘ಬಡ್‌ಜೆಟ್‌ಟ್‌’ ಎಂಬುದು ಒಂದು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದಲ್ಲೂ ಬರಬಹುದಾದ ಆದಾಯವನ್ನೂ ವಾಡಬಹುದಾದ ಖಚಿನನ್ನೂ ಅಂದಾಜು ವಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಬಡ್‌ಜೆಟ್‌ಟ್‌ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಸರ್ಕಾರವೂ ವರ್ಷಕೊಂಡ್ಲೆನ್ನು ಬಡ್‌ಜೆಟ್‌ಪ್ರೀನ್ನು ತಯಾರಾದು ವಾಡಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಆಯವ್ಯಯಗಳನ್ನೂ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಆದಾಯ ವೆಚ್ಚುಗಳ ಅಂದಾಜನ್ನೂ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಆದ ಖಚಿನನ್ನೂ ಮುಂದೆ ವಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಖಚಿನನ್ನೂ ಆಯವ್ಯಯಗಳನ್ನೂ ಹೊಲಿಸುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕೊಂಡ್ಲೆ ಪ್ರಜಾಗಳಿಗೂ ಖಚಿನ ರೀತಿಯು ತಿಳಿದು ಪ್ರಜಾಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಖಚಿನನ್ನು ಏರ್ಫಾಡಿಸಲು ಆವಕಾಶವ್ಯಾಪಕಗುವುದು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯಯಗಳ ಅಂದಾಜನ ವಿಮರ್ಶಿಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆ ನಾಯಕವಿಧಾಯಕಸಭೆಗಳ ಒಂದೊಂದು ಅಧಿವೇಶನ ಏರ್ಫಿಟ್‌ರುತ್ತದೆ.

ಬಡ್‌ಜೆಟ್‌ಟ್‌ ಅಲ್ಲದೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಲ್ತಗಳನ್ನೂ ಖಚಿನ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಬಂಧನೆಯು ಎರಡನೆಯ ಕರ್ಟ್‌ಪ್ರೀ. ಇದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಡಿಟರುಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೈಸೂರು

ದೇಶದ ಕಂಟಿಗಳೇಲೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆಡಿಟರಿಗಳನ್ನು ಮಿಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸದೆ ಬಯಳ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಖಚಿತ ವಿವರಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಖಚಿತಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕೆಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಾದ ವರು ತೇರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಿಕ್ಕೆಟ್ಟು ಜಣಾದ ಅಕ್ರಮ ವಾದ ಖಚಿತಗಳನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ತಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ನೋಕರರು ತಮ್ಮ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತಾದ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥಾಗಳಿಂದ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ನಿಬಂಧನೆಯು ಖಚಿತ ಮಿಗಿಸುವ ಇನ್ನೊಂದು ಉಪಾಯ. ಸೆಷ್ಟೂರ್ಸ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದೇ. ಸೆಷ್ಟೂರ್ಸ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ನಿಯಮವಿದುವುದರಿಂದ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಗೆ ಒಳ್ಳಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಆಗಬಂದಾದ ಅನೇಕ ಅನ್ವಯಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಪರಿಕ್ಷೇಸಿ ಅರ್ಹರಾದ ಕೆಲಸಗಳರನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡಿಕ್ಕೆ ‘ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್’ ಎಂಬ ಇಲಾಖೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅರ್ಹರಾದ ನೋಕರರಿಂದುಂಟಾಗುವ ವ್ಯಾಧಿವಾದ ಖಚಿತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ ೪

ಶಿಕ್ಷಣ ಬಾಬುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಿರ್ಧಾರ

ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಸುವರ್ಣಾದು ಷಾದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿಷ್ಟು ಇಂಡಿಯಾದ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂರು ಇತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಖಚುವಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಮೇರಿಕದ ಸಂಯುಕ್ತಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇಂದೇ ವರ್ಷ ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ಸರ್ಕಾರವು ಸಂಪಿರೆದ ಇನ್ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಖಚುವಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನೋಡಿ ದಾಗ ಈ ತಾರತಮ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳೇನ್ನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ ಸಾರಜ.

ಇವಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೇಯದು ದೇಶದ ಸಂಸತ್ತು. ಆದಾಯ ಡೆಣ್ಡಿಟೆ ಖಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಡಬಂದು, ಆದಾಯ ಕಡವೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಖಚೂ ಕಡವೆ ಎಂಬುದು ಅನುಭವಸಿದ್ದವಾದ ವಿನಯ. ದಣವಂತರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಡುವರು, ಮೋಟಿರುಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವರು, ಆಳು ಕಾಳುಗಳನ್ನಿಷ್ಟುಕೊಂಡು ಸುಖಪಡುವರು. ಆದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಆಶೀರ್ಯಿಸ್ತು ರೂ ಈ ಸೌಖ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾದ ವಿವಾಧಾರ, ಪ್ರೈಡ್ ಸಹಾಯ ಮೊದಲಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರ್ಕಾರವೂ ಏರ್ಧಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ

ಈ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಆದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುವ್ಯು ಹಣವಿರಬೇಕು. ಈ ಹಣವು ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಬರಬೇಕು. ಪ್ರಜೆಗಳು ಧನಿಕರಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರವು ಆವರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸಬಹುದು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಆದಾಯವು ೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಸರ್ಕಾರವು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾವಿರದ ಇನ್ನೊರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲಾಗ್ನಿ ಖಚಿತವಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಾದರೊ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಸರಾಸರಿ ವರಮಾನವು ೮೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನವಾಡಿದರೂ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನವ್ಯೂಹ ಖಚಿತ ವಾಡಲು ಅಸಾಧ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ ಆಯಾ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಆದಾಯವ್ಯಯಗಳಿರುವುವು.

ಅಲ್ಲದೆ ಸಂಸಾರವು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತಾ ಮನೆಖಚು ಹೆಚ್ಚು ವಂತೆ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದ ಖಚಿತ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯವೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳೂ ಕಡಮೆ ಮತ್ತು ಆವುಗಳನ್ನು ಈಡೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಆಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರು ವ್ಯಕ್ತಿಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯವೇ ಮುಖ್ಯಜೀವನೋಪಾಯವಾಗಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚವು ಕಡಮೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯೇ ಮುಖ್ಯವ್ಯತ್ತಿಯಾಗಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ,

ಸವಾರಜದ ರೋಗರುಜಿನಗಳೂ ಹೆಚ್ಚುಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ರೋಗ ರುಜಿನಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡುವ ಭಾರವೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡು, ಅಮೆರಿಕದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಮುಂತಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿರು ದೊಷೀಗಳಿಗೂ ಮುದುಕರಿಗೂ ಜೀವನಾಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಬಹಳವಾಗಿ ತೀರಬೇಕು. ಆದರೆ ವ್ಯವಸಾಯವೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರುವ ಕೆನಡಾ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧ ವಾದ ಮಾಸಾಶನಗಳು ಬಹಳ ಕಡವೆ.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದವುಗಳಲ್ಲಿದೆ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಈತಿಬಾಧೆಗಳು ಒಂದೇಸಮನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ರಾಮ, ಭೂಕಂಪ, ಪ್ರವಾಹ, ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕರೋಗಗಳು—ಇವೆಲ್ಲ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುಗಿಯೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಇಂಡಿಯಾ, ಚೈನಾ, ಜಪಾನ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧವಾದ ವಿವರ್ತನೆಗಳು ಪಾರ್ಯಾಂಕಿಕ ಪ್ರತಿವರ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಅಮೆರಿಕ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಪೀಡಿಗಳು ಬಹಳ ಅವರೂಪ. ಆದಕಾರಣ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕಾದ ವೆಚ್ಚನು ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತೊಂದರೆಗಳು ಹೆಚ್ಚುಗಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಖಚು ಹೆಚ್ಚುಗಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂಡಿಯಾ, ರಷ್ಯಾ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಆಗಲಿ ಸಂಸಾರವೇ ಆಗಲಿ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲ. ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿಯೇ ಒಂದು

ದೊಡ್ಡ ಸಂಸಾರನೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೆಟ್ಟುದ್ದು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯವರೆಲ್ಲಾ ಭಾಗಿಗಳು. ಹಳ್ಳಿಯವರೆಲ್ಲಾ ಒಗ್ಗುಟ್ಟುಗ್ಗೆ ಸೇರಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಯಾವ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾದರೂ ಅದು ಸಮಾಜದಿಂದ ಇಲ್ಲವೇ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಖಚಿತವೇ.

ಖಚಿತ ಭಾಬುಗಳು—ಸಮಾಜದ ಶಾಂತಿಸೌಖ್ಯಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡುವ ಖಚಿತ ಅನೇಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಪ್ರಜೆಗಳ ಪಾರಿಷದ್ವಾನಗಳನ್ನೂ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸುವುದು. ಆಜನ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಲು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅಡಚಣೆ ಬಂದರೆ ಸಮಾಜದ ಸೌಖ್ಯದ ಮಾತ್ರೇಕೆ, ಸಮಾಜ ಉಳಿಯುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಅಹಿಂಸೆಯೇನೋ ಶ್ರೀಷ್ಟವಾದದ್ದು. ನಮ್ಮ ಶತ್ಯ, ಗಳನ್ನೂ ಸ್ತ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ಧ್ಯೇಯವು ಆತ್ಮತ್ವಾಷ್ಟವಾದುದು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಈ ಧ್ಯೇಯ ವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಆಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಜಮಾನಿ, ಇಟಲಿ, ಜಪಾನ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳು ಪರದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿವೆ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿದೇಶವೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸೈನ್ಯ, ನಾವೆ, ವಿಮಾನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಕಿರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏರ್ವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಖಚಿತ ಲ್ಲಿದೆ ನಡೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಖಚಿತನಿಂದ ಆಗುವ ಸಮಾಜ

ಸೌಖ್ಯವು ವಸ್ತುತಃ ಕಾಣಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಖಚಿತ ನಾಡದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಉಳಿಯುವುದೇ ಕಷ್ಟ. ಈ ಖಚಿತ ಸರ್ವಸೌಖ್ಯಕ್ಕೂ ಅಡಿಗಲ್ಲಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ.

ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಆಗುವ ವೆಚ್ಚವು ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆ ಒಂದೊಂದು ನಿಧನಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೧೬೫೬	ರಲ್ಲಿ	ಇಂಡಿಯಾ	೫೦	ಕೋಟಿ	ರೂಪಾಯಿಗಳು
„	ಅಮೆರಿಕಾದ ಸಂಯುಕ್ತ				
	ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು	೪೮೦	„	„	„
„	ಇಂಗ್ಲೆಂಡು	೧೨೫	„	„	„
„	ಪ್ರಸ್ತು	೯೯	„	„	„
„	ಜಪಾನು	೧೧೯	„	„	„
„	ಕೆನಡ	೧೧	„	„	„

ರಕ್ಷಣೆಯ ಖಚಿತನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ದೇಶಗಳು ಎಷ್ಟು ಖಚಿತ ನಾಡುತ್ತವೆ, ಅವು ಶಾಂತಿಪರವಾದುವೇ ಆಧವಾ ಯುದ್ಧಕಾಂಪೀಗಳೇ ಎಂಬುದು ನುಖ್ಯವಾದುದು. ಸೆರೆಯವರು ಶಾಂತಿಪರರಾದರೆ ನಮ್ಮ ಖಚಿತ ಕಡವೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಖಚಿತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆನಡಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇರುವ ವಸ್ತು ಶಾಂತಿಯುತ್ವಾದ ಸೆರೆ ಇನ್ನಾವದೇಶಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕೆನಡಾದೇಶವು ತನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಖಚಿತ ಆತ್ಮಲ್ಪವಾದುದು. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಬೆಲ್ಜಿಯಂ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಇರುವಂತೆ ಕಾಲು ಕೆರೆದುಕೊಂಡು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ

ನಿಂತಿರುವ ಸೇರೆಹೊರೆಯವರು ಮತ್ತಾವ ದೇಶಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ದೇಶಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಸುತ್ತಿದ್ದಿತವಾದ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ಸ್ವೇಷ್ಟವನ್ನಿಂದ್ದುಕೊಂಡೇ ಇರಬೇಕು. ಆದುದ ರಿಂದ ಅವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯ ಖಚು ನಿವರೀತವಾಗಿದೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ದೇಶದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸ್ವೇಷ್ಟದ ಖಚು ಹೆಚ್ಚು. ಏಕೆಂದರೆ ರಕ್ಷಣೆಯಿರುವ ಪ್ರದೇಶ ದೊಡ್ಡದು. ರಾಜ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರದೆ ಬಿಟ್ಟಿಷ್ಟು ಅಥವಾ ಡಚ್ ಸಾಮಾಜಿಕಗಳಂತೆ ನಾಲ್ಕುರುಕಡೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ರಕ್ಷಣೆಯ ಖಚು ಹೆಚ್ಚುವುದು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಕ್ರಮವೂ ಯುದ್ಧಾವಕರಣಗಳೂ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗೆ ಇವು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಉಪಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಯುದ್ಧಾವಕರಣಗಳು ಈಗ ನಿಷ್ಪಯೋಜನವಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪ್ರತಿ ಸರ್ಕಾರಪ್ರಸ್ತಾಪೀಯಾಗಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಯುದ್ಧಾವಕರಣಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಖಚುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾನಾ ದೇಶಗಳು ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಖಚಿತನ್ನು ಹೋಲಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಒಳಿಸಿಸು—ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಶದೊಳಗಿನ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ತಗುಲುವ ಖಚು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಕೋರ್ಟುಗಳು, ಜೈಲುಗಳು ಮೊದಲಾದು ವುಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಖಚು ಒಳಿಸಿಸ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು.

ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರ, ಮತಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟುಕಾಯಿದೆಗಳು ಇವುಗಳಿಂದಲೇ ದೇಶದ ಒಳಿಂತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳತನೆ, ದರೋಡೆ ಮೊದಲಾದುವು ಇಲ್ಲದಿರಬೇಕಾದರೆ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಭಯವಿರಬೇಕು. ರಾಮರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿಷ್ಟೂ ಏನೋ. ಕಲಿಯುಗದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಂತೂ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಪಡೆ, ಕೋಟುಗಳು, ಜ್ಯೇಲುಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಅವುಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಖಚು ವೆಚ್ಚುಗಳೂ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದುವೇ.

ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ಖಚು—ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಒಳ ಸಿಸ್ತಿನ ಖಚಿತನಂತೆಯೇ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ಖಚೂ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ವಾದುದು. ಕಂಡಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು, ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚುವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಕಟ್ಟಳೆ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಖಚಾಗುವುದು. ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಆಡಳಿತಕ್ರಮವಿದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ರೆವಿನ್ಯೂ, ಆಬ್ಬಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಇಲಾಖೆಯ ಸೌಕರ್ಯದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಾ ಇದ್ದೇ ಶೀರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆಲಾಳು ಬಹಳ ವೆಚ್ಚು ತಗುಲುವುದು. ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ಖಚೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವನೋಬ್ಬ ನೌಕರನ ಸಂಬಂಧವೇ ಆಗಲಿ ಇಷ್ಟೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದರ್ಶನವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಈಚಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದು ಅನ್ಯಾಯವೆಂದೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದುವುದು

ರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಖಚುಗೆ ಮಿತಿನಾರಿದೆ ಎಂದೂ ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧುವಾದುದೆಂಬುದನ್ನು ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಲು ಸಂಧ್ಯೆವಿಲ್ಲ.

ಆದರೂ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ವಾಡಲು ಕೆಲವು ತತ್ವಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂಂತಲೂ ವೊದಲು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸವು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಆಡಳಿತಕ್ರಮವು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಡಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ಖಚೂರ ವ್ಯಧಿವಾಗಿ ‘ಅಗ್ಗಿದ ಆಸೆಗೆ ಮುಗ್ಗಿದ ಜೋಳ’ ಎಂಬಂತಾಗುವುದು. ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಅಚ್ಚಕಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯ ತತ್ವ (Principle of efficiency) ಎಂದು ಕರೆಯ ಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಕೆಲಸ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ನೌಕರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಂಬಳವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಗೌರವಕ್ಕಾಗಿ ನಿಸ್ಪಾತರಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಡುವವರು ಬಹಳ ಮಂದಿಯೂ ಇಲ್ಲ; ಬಹಳ ದಿನವೂ ವಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಕಡವೆ ಸಂಬಳಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಕೆಡುವುದಲ್ಲವೇ ಲಂಜವೇ ವೊದಲಾದ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳತ್ತವೆ. ಖಚೂರ ಕೊಡ ವ್ಯಧಿವಾಗುವ ಸಂಭವವೂ ಹೆಚ್ಚು. ಆದುದರಿಂದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕು. ಈಗೇನೋ ದೇಶಾಭಿವಾನದ ಜೊಂಟು ಹುದುಪಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಕೆಲಸವಾಡುವವರು ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಇಂಥವರು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ. ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ವಾತ್ತವಲ್ಲದೆ, ಖಾಯಂ ನೌಕರಿ, ಸಲೀಸಾಗಿ ಬದುವ ಸಂಬಳ, ಗೌರವ, ವಿರಾಮ ಮುಂತಾದ ಇತರ ಅನು

ಕೂಲಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡವೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟಿರೂ ಬುದ್ಧಿ ವಂತರಾದ ನೌಕರರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಆ ನೌಕರರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದಾದ ಆದಾಯಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಬಳಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಂತರವಿರಬಾರದು. ಈ ತತ್ವವನ್ನು 'ಪರಿಹಾರದ ತತ್ವ' (Principle of compensation) ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮೂರುವಿಧವಾದ ಖಚಿತಗಳು ಅಂದರೆ ರಕ್ಷಣೆ, ಒಳಸಿಸ್ತು, ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ—ಇವು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ಖಚಿತಗಳಿಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವೆ. ಪ್ರತಿ ಸರ್ಕಾರವೂ ಸರ್ಕಾರವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವನ್ನು ಸಬೇಕಾದರೆ ಈ ಖಚಿತಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಖಚಿತಗಳಿವೆ. ಪ್ರಚೆಗಳ ವಿಜ್ಯೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಸರ್ಕಾರವೂ ಲಕ್ಷಣತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚಿತಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯ ಖಚಿತ ಕೋಟಿರಾಜಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ

ಸಮಾಜಸೇವೆಯ ಖಚಿತ ಬಾಬುಗಳು	ಉಂಗ್ಲೆ ದ್ವಾರಾ (೧೯೪೬)	ಫಲನ್ ದ್ವಾರಾ (೧೯೬೨)	ಇಂದಿಯಾ (೧೯೬೫-೬೬)	ರಷ್ಟು (೧೯೬೬)
ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ	೨೬೪	೬೬	೧೨.೫	೪೦೨.೪
ಆರೋಗ್ಯ	೧೫೫	೧೨	೫.೬	೨೧೧.೪
ಸಿರುದೊಣಿಗೆ				
ಸ್ವಾರಜ್	೧೪೧	—	—	—
ಬಡತನದ ಪರಿಹಾರ	೧೧೨	೧೪	—	೬೬
ಅನಾಥರಕ್ಷಣೆ	೧೧೬	—	—	—

ಮೇಲ್ಮೈಂಡಂತೆ ವಿಧ್ಯೇ, ಆರೋಗ್ಯ, ಸಹಕಾರ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆ, ಬಡತನದ ಪರಿಘಾರ, ಮುದುಕರಿಗೆ ಜೀವನಾಂಶ, ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಖಚಿತನ್ನು ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯ ಖಚು (Social service expenditure) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಎಷ್ಟು ವೆಚ್ಚನಾಡಿದರೂ ಕಡವೆಯೇ.

ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ವಿಧವಾದ ಖಚು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿದ್ದುದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಆಮೆರಿಕಾ, ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳೂ ಧನಿಕರೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೂ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಪಶ್ಚಿಮಾಗಿದ್ದ ವುದರಿಂದಲೂ ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಆವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಸ್ತಿತ್ವಗಳನ್ನೂ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಆವರೇ ಏರ್ಫಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದಲೂ ಆ ದೇಶದ ಸರ್ಕಾರಗಳು ವಿಧ್ಯೇ, ಆರೋಗ್ಯ, ಮೊದಲಾದುವುಗಳಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಖಚು ಕಡವೆಯಾಗುವುದು. ಆದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ, ಬಡತನ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಇವುಗಳಿಗೆ ತಗುಲುವ ವೆಚ್ಚನ್ನು ಆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಅವಿಭಕ್ತಿ ಕುಟುಂಬದಿಂದುಂಟಾಗುವ ಸಹಾಯವಾಗಲಿ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಾಯವಾಗಲಿ ಆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗಿಲ್ಲ. ಆದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಂತೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಅಲ್ಲಾಯುಗಳಲ್ಲ. ಮುದುಕರು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆವರಿಗೆ ಮಾಸಾಶನ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸು

ವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯಕರ್ತವ್ಯವೇಂದು ಆ ಜನರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವರು. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧವಾದ ಸಮಾಜಸೇವೆಯ ಖಚು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಾದರೊಂದಿಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗವೂ ದಾರಿಪ್ರಯವೂ ಮಿತಿನಿಂದಿರುವುದೂ ಜನಗಳ ಮೌಖ್ಯ, ಸಮಾಜದ ಬಡತನ, ಅವಿಭಕ್ತು ಕುಟುಂಬದಿಂದುಂಟಾಗುವ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ದೈವಾಸ್ತಿ ಇವುಗಳಿಂದ ಸಮಾಜಸೇವೆಯ ಖಚು ಬಹಳ ಕಡವೆ.

ಈ ವಿಧವಾದ ಖಚಿತಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಆವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದರಿತು ನಿವೇಜನೆಯಿಂದ ಖಚು ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಸೇವೆಯ ಖಚಿತಗೆ ಮಿತಿಯೇ ಇಲ್ಲ; ಈ ಖಚಿತನಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ಉಂಟಾಗುವ ಸೌಖ್ಯ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಗಳಿಗೆ ಕೊನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಖಚುಗಳನ್ನು ಕೆಲವರು ಅಷ್ಟ ಮುಖ್ಯವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಶತ್ರು ಭಯದಿಂದ ಮತ್ತು ಕಳ್ಳಿಕಾರರ ಭೀತಿಯಿಂದ ಜನರನ್ನು ವಾರುಮಾಡುವುದು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟ ಮುಖ್ಯವೋ ಮೌಖ್ಯದಿಂದಲೂ ಸಮಾಜದ ರೋಗರುಜಿನಗಳಿಂದಲೂ ವಾರುಮಾಡುವುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಆದೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಭಾಗ್ಯವಿಲ್ಲ. ಜಾತಿನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯೆ ಸಂಪತ್ತು ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಇರಬೇಕಾದರೆ ಶಾಂತಿಯೂ ಭದ್ರತೆಯೂ ಆವಶ್ಯಕ. ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಕ ಮತ್ತೆವೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಭಿಲಾಷೆಯೂ ಉಂಟಾಗಿ ಒಳದೇಶ

ದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿನೇಲಸಿ ಆವರು ನಾಜ್ಯಯನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಂದರೆ ವಿಧೀ, ಆರೋಗ್ಯ ಮೊದಲಾದುವು ಆವಶ್ಯಕ. ಸಮಾಜರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸೇವೆಯ ಖಚುಗಳು ಸಮಾಜದ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ—ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಖಚುಗಳಲ್ಲಿದೆ ಸರ್ಕಾರವು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧವಾದ ಖಚುನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕಬ್ಬಿಣಿ, ಉಕ್ಕು, ಸಾಬೂನು, ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ, ಮೊದಲಾದುವು ಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವ ಕಾರ್ಬಾನ್‌ಗಳಿಗೂ ದ್ರೀಲು ಬಸ್ಸು ಮೊದಲಾದುವುಗಳಿಗೂ ರಸ್ತೆ ಸೇತುವೆ ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಗಳಿಗೂ ಅನೇಕ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕೋಟ್ಟಿಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಧವಾದ ಖಚುಗಳನ್ನು 'ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ'ಯ ಖಚುಗಳೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಇವು ಅನೇಕವೇಳೆ ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲಿದೆ ಬಹಳ ಮಂಟಪಗೆ ಲಾಭ ವನ್ನೂ ತರುವುವು. ಇವುಗಳನ್ನು ಲಾಭಕರವಾದ ಖಚುಗಳೆಂದೂ ಕರೆಯಬಹುದು. ವ್ಯಾಪ್ತಿತ್ವವಾದವು ಪ್ರಬಲವಾಗಿರುವ ಇಂಗ್ಲೀಂಡ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಧವಾದ ಖಚು ಕಡಮೆ. ಸಮಾಜವಾದವು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ರಷ್ಯಾ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಖಚು ಆಪರಿಮಿತವಾಗಿರುವುದು.

ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಆವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ವಹಿಸಿ ಅವುಗಳಮೇಲೆ ಖಚುಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಇವುಗಳನ್ನು ಮೂರು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು.

೧. ಸಮಾಜದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬೇಕಾದವು—ಯುದ್ಧ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕಾಶಾರ್ಥನೇಗಳು. ೨. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಮುಂತಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳಾಗಿ ಆಗುವ ಖಚು, ಇವುಗಳ ಸರಬರಾಯಿ ಸ್ವಲ್ಪಿಕೆಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಗಾರಿಕೆಗಳೇ ನಿಂತು ಹೋಗಬಹುದು. ಅಥವಾ ನೀರು ಬೆಳಕಿಲ್ಲದೆ ಜೀವಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗ ಬಹುದು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ಇದರ ಮಾಲೀಕರು ದರಗಳನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಲಾಭಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳು ಸರ್ಕಾರ, ಇಲ್ಲಿ ದಿದ್ದರೆ ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಸಂಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಿಮಟ್ಟಿಗೆ ಲಾಭವೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದುವೇళೆ ಬರದಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸೌಖ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆ. ೩. ಸಾಬೂನು, ಗಂಧದೇಹಿ, ರೇಷ್ಟೆ, ಈ ವಿಧವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆಗಳು. ಇವುಗಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಉದ್ದೇಶ ಸಮಾಜರಕ್ಷಣೆಯೂ ಅಲ್ಲ, ಸಮಾಜಸೇವೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಸಮಾಜಸೆಹಾಯವೂ ಅಲ್ಲ; ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಸಾಮಾನ್ಯಪ್ರಜೆಗಳಿಂತೆಯೇ ಕಾಶಾರ್ಥನೇ ಯನ್ನೇ ನರ್ವಡಿಸಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ವಾರಿ, ಲಾಭಸಂಪಾದನೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತದೆ. ತನಗೇ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಬಲದಿಂದ ಇತರ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಸಾಮಾನ್ಯೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ನಿರ್ಬಂಧಪಡಿಸದೆ ತಾನೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಂತೆ ಕಾಶಾರ್ಥನೇಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವ ಖಚು ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಗಳಾರದು. ಎನ್ನು ಖಚುಮಾಡ

ಬಹುದು ಎಂಬುದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸ್ವೇಷೋಟಿ
ಯನ್ನು ಬರಬಹುದಾದ ಲಾಭವನ್ನು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ
ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ ೪

ಪರಿಣಾಮ

ತೆಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಂಪತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ
ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದು. ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚುದಿಂದಲಾ
ದರ್ಶಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸೌಕರ್ಯವು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವುದು.
ಸರ್ಕಾರವು ತೆರಿಗೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು
ಅದೇ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚದ ರೂಪ
ದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ
ಗಳು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತವೆ.

ಸ್ವೇಷ್ಯ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಮೊದಲಾದುವುಗಳ ಮೇಲೆ ಖಚು
ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜ ಸೌಖ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾದ
ಅಡಿಗಲ್ಲನ್ನು ಇಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೈಗಾ
ರಿಕೆ ಮೊದಲಾದುವುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಈಗಿನ ಜರ್ಡನಿ ಮೊದಲಾದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಂತೆ ರಕ್ಷಣೀಯಸ್ವರ ವಿವರೀತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಷ್ಟವೇ ಹೆಚ್ಚು. ಅಂಥ ದೇಶಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ದಶಿಯು ಸ್ವೀಳವಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಆರೋಗ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಖಚುಹೆಚ್ಚಿದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಲಿಗಳೂ ಆದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿ ರಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಪಶ್ಚಾತ್ಯವನ್ನು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆರೆ, ಕಟ್ಟಿ, ರಸ್ತೆ, ದ್ರೀಲು ಮೊದಲಾದುವರ್ಗಳಾಗಿ ಮಾಡುವ ಖಚುಗಳು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಆದರ ಬೇಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಶಾರನೆಗಳನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ಪಿಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಆ ವಿಧವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದು. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರವೂ ಖಾಸಗೀ ಜನರೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯುಕ್ತರಾಗಿ ಧನಿಕರಾಗುವುದರಿಂದ ವರಮಾನದ ತೆರಿಗೆ, ಮುಂತಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರವು ತಾನೇ ಕಾಶಾರನೆಗಳನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಖಾಸಗೀ ಜನರಿಗೆ ಧನ ರೂಪವಾಗಿ ಉತ್ತೇಜನ ವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಲೆಯೆತ್ತುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನಾವಿಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡುವ ಖಚಿನಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತೂ ಸೌಖ್ಯವೂ ಹೆಚ್ಚುವುವು.

ಆದರೆ ಈ ಖಚಿತಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದಲೇ ತೆಗೆ ಅಥವಾ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ವಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಒಂಡವಾಳವು ಕಡವೆಯಾಗಿ ಅವರು ಸಾಫ್ಟ್‌ಪಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೂ ಬೆಳೆಯದೆ ಸರ್ಕಾರವು ಇಷ್ಟವಡುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮಾತ್ರ ವ್ಯಾಧಿಯಾಗಬಹುದು.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರವು ಇಷ್ಟವಡುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಗೂ ಸ್ವರ್ಗ ಖಚಿತವಾಡುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರವು ದೇಶದ ಒಂದು ಭಾಗದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಖಚಿತವಾಡಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಸಿಂಧ್ರ ಪಾರಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಹೆಚ್ಚಿಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯವು ಸ್ವಲ್ಪ ವಾಗಿ ಸಮಾಜಸೇವೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಖಚಿತಗಳೂ ಬಹಳ ಕಡವೆಯಾಗಿವೆ. ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಪಾರಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯವು ಹೆಚ್ಚಿಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಖಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿ ಪ್ರಜಾ ಸೌಖ್ಯವೂ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಈ ಪಾರಂತಗಳಿಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂಸಾಫಾನದ ಅವಯವಗಳಿಂತೆ ಇವೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಅವಯವಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಳೆದು ಮತ್ತೊಂದು ಹೈಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಹೀಗೆ ಶರೀರ ಸೌಖ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಿವುದಿಲ್ಲವೇ ಹಾಗೆಯೇ ಸಿಂಧ್ರ ಪಾರಂತದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಹೆಚ್ಚಿಗಿ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಹಿಂದೂಸಾಫಾನದ ಸೌಖ್ಯವೂ ಹೆಚ್ಚಿವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಬೇಕಾದರೆ ನಿಶ್ಚಯ ವ್ಯಾಳ ಪಾರಂತಗಳಿಂದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಬಡಪ್ರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ನೀತಿಯನ್ನು

ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗೆ ಇಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ಮಿತಿನಿಬಾರದೆ ಹೀಗೆ ವೆಚ್ಚುವಾಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ.

ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚುದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧವಾದ ಪರಿಣಾಮನೂ ಉಂಟು. ಈಗಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ದೋಡ್ಡ ದೋಷವೇನೆಂದರೆ ಸಮಾಜದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿರೂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಬಹಳ ಭಾಗ್ಯವಂತರಾಗಿಯೂ ಅನೇಕರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿಯೂ ಇರುವರು. ಧನಿಕರಿಗೆ ವಿದ್ಯುವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೂ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಗೂ ಸಂಪದಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲವಿರುತ್ತದೆ. ಬಡವನಿಗೆ ಹಣವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಇವು ಒಂದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾಗ್ಯವಂತರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲುವಾಡಿ ಅನೇಕರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡವನಿಗೆ ಕೊಡುವುದು. ಸರ್ಕಾರವು ಕೆಲವುವೇಳೆ ವಿದ್ಯುತ್ತಿವೇತನ, ಮುದಿತನದ ಮಾಸಾಶನ, ನಿರುದ್ಯೋಗಿನಿವಾರಣೆಯ ವೇತನ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿರೂಪವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅನ್ನದಾನ, ವೈದ್ಯಸಹಾಯ, ಉದ್ಘಾನವನ, ಪುಸ್ತಕಭಂಡಾರ, ವಾಚನಾಲಯಗಳು, ಬಡವರಿಗೆ ವಾಸದ ವಸತಿಗಳು—ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಡಬಗ್ಗರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೂ ಭಾಗ್ಯವಂತರಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈಷಮ್ಯವು ಹುಟ್ಟಿ ಅಶಾಂತಿಯೂ ಕಾರಂತಿಯೂ ಹುಟ್ಟಬಹುದು.

ಸರ್ಕಾರದ ಖಚಿತನಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಪ್ರಜಾ ಸೌಖ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಿಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಳನ್ನು ಬಹಳ ದೂರಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲದೆ, ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದ ಸಮಾಜವು ತನ್ನ ಷಟ್ಕೆ ತಾನೇ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟೆರುವುದೇ ಇಂದಿನ ಅನೇಕ ಸಮಾಜದ ರೋಗರುಜಿನಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಎಲ್ಲ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾದ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಮೊದಲು ಒಂದು ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕಾದುದು ಹೇಗೆ ಆವಶ್ಯಕವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕಾಮ ಧರ್ಮ ಮೊಕ್ಷ ಈ ಚತುರ್ವಿಧಾರ್ಪಾರಾಧಿಗಳ ಸಿದ್ಧಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚಿಸುವ ಯೋಚನೆ ವಾಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಕಾಶಾರನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವ್ಯವಸಾಯ, ವ್ಯಾಪಾರ ಇವುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರವಾಣ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು, ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನೂ, ಮತ್ತೆ ಷಟ್ಕೆ ಜನರು ಕೈಸಿಯನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕು—ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಾಡಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಸಮಾಜವು ರಚನೆಯಾಗಬೇಕು. ಸಮಾಜವು ವಿಜ್ಞಾನೆಯಿಂದ ಪುನರ್ಚನೆಯಾಗಬೇಕೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಬಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪುನರ್ಚನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರವು ಬಹುವಾಗಿ ಹಣ ಖಚಿತವಾದಬೇಕಾಗುವುದು.

ಖಚಿತ ಒರಿಗಲ್ಲು—ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡಿದ ಖಚಿತ ಗುಣದೋಷಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಖಚಿತನ್ನು ಹೋಲಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?—ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಹೆಟ್ಟುವುವು. ಮೊದಲು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಖಚಿತ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಯೋಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಮಾಜ ಸೌಖ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಆಗುವ ಖಚಿತ ಮೊತ್ತವನ್ನು ತಿಳಿಯ ಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಖಚಿತಂದನ್ನೇ ಎಣಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಗಾರುಮವಂಚಾಯಿತಿಯ ವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಮಾಡುವ ಒಟ್ಟು ಖಚಿತನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಮೆರಿಕಾ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರಜೆಗಳಗೊಸ್ಸರ ಬಹಳವಾಗಿ ಖಚುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಫಾರ್ನ್‌ಡೇಶನಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೆಳ್ಳಿದಿಲ್ಲ; ಅವುಗಳು ಮಾಡುವ ಖಚಿತ ಕಡವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತ ಸರ್ಕಾರಗಳೇ ಬಹಳ ಮಣಿಟ್ಟಿಗೆ ಖಚುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಗಣನೆಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದಲೇ ಎನ್ನುರಮಣಿಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಜಾಸೌಖ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಖಚು ಆಗಿದೆ. ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ: ದೇಶದ ವಿಸ್ತಾರ ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಲೆಖ್ವಿಕ್ಯೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವು ಸುಮಾರು ಏದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರುಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚು

ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಖಚು ಕಡವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೊರ್ಲಿಸಿದರೆ ತಲೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದವರು ಮಾಡುವ ಖಚು, ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನಿಜವಾದ ಒರೆಗಲ್ಲು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚನಲ್ಲ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೆ ತಗಲುವ ಸರಾಸರಿ ಖಚಿತಪ್ಪು ಎಂಬುದು. ಅಂದರೆ ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ಪ್ರಜೆಗಳಿದ್ದು ಒಂದು ಕೊಟ್ಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಖಚುಮಾಡಿದರೆ ತಲೆಗೆ ಹತ್ತುರೂಪಾಯಿ ಖಚು ಬೀಳುವುದು. ಈ ಖಚನ್ನು ಇನ್ನೂ ಒಳಪೊಕ್ಕು ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದುಕೊಟ್ಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ 90 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರ ಸೌಖ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ತೊಂಬತ್ತೊಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗಾಗಿ ಖಚುಮಾಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜಸೌಖ್ಯವು ಹೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒದಲಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳ ಏಳಿಗಾಗಿಯೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಈ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಖಚುಮಾಡಿದರೆ ಸಮಾಜ ಸೌಖ್ಯವು ಹೆಚ್ಚುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಎರಡು ದೇಶಗಳ ಖಚು ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವೂ ಸರಾಸರಿ ತಲೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಖಚು ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ನಿಜವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆಯಾಗಿ ರಬಕುದು.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೇಂದರೆ : ಒಂದು ಕೊಟ್ಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚುಮಾಡಿ ಒಂದು ಮಹಲನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದು. ಅದೇ ಹಣವನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೆರಿಕಟ್ಟಿ ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು

ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಉಪಯೋಗ ಮಹಲಿನಿಂದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಖಚಿನ ಉದ್ದೇಶವೂ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು.

ಆದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಖಚಿನಿಂದ ಸೌಖ್ಯವುಂಟಾದರೂ ಆದು ಹಾಕುವ ತೀರಿಗೆಗಳು ಮಿತಿಮಿರಿದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವೂ ಆಗಬಹುದೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಈ ಕಷ್ಟಸುಖ ಗಳಿರಡನ್ನೂ ತೂಕಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಬಡವರಿಂದಲೇ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಪುನಃ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಖಚಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಅವರಿಗಾದ ಉಪಕಾರ ಬಹಳ ಕಡಮೇ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಧನಿಕರಿಂದ ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಖಚುವುಮಾಡಿದರೆ ಸಮಾಜಸೌಖ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆ.

ಆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಖಚಿನ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಸಚೇಕಾದಲ್ಲಿ ಆದು ತಲೆಗೆಮ್ಮೆ ಖಚುವುದುತ್ತದೆ, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖಚು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆಲಾಗು ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದೆ, ಯಾವ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚುವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಖಚಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವು ಯಾರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ—ಈ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಾಯ ೫

ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ವೆಚ್ಚು

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಲ್ಲಾ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವು ಬಹಳ ಒಡತನದ ದೇಶ. ಈ ಒಡತನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಯವ್ಯಯಗಳ ರೀತಿಯೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲವು ದೇಶಭಕ್ತರಾದ ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವಾದು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದರೂ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಆಯವ್ಯಯದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೇ ಎಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಾದಗಳು ಸರಿಯೇ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಈಗ ವಿಚಾರಿಸೋಣ.

ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಸುಮಾರು ಮೂನ್ತೇ ಇಂ ಕೋಟಿ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಅಂ ಕೋಟಿ ಜನರೂ ಉಳಿದ ಇಂ ಕೋಟಿ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೆರಡೂ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿ ಖಚುವಾಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಖಚಿನ ವಿವರನೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಬಹುದು. ಈ ಖಚು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಖಚುಗಳನ್ನೇ ಕೊಂಡಿದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಖಚುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಷ್ಟವಾದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತದ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಖಚನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಣನೆಗೆ ಶೇಗೆದು ಕೊಂಡಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರವು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ೨೨೦ ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆ ಖಚಿತವಾಡುತ್ತದೆ:

ಖಚಿತ ಬಾಬುಗಳು	೧೯೫೬-೫೭
೧. ರಕ್ಷಣೆ, ನ್ಯಾಯಸ್ಥ ಪನೆ ಇತ್ಯಾದಿ	೫೫೨೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು
೨. ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ	೨೧೬ "
೩. ಸಮಾಜಸೇವೆ	೨೨ "
೪. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ	೫೬೪೦ "
೫. ಮಂಜುವಿಮೋಚನೆ	೧೨೫೫ "
೬. ಇತರ ವಿಧ	೨೧೬ "

ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸುವಾರು ೯೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆ ಖಚಿತವಾಡುತ್ತವೆ:

ಖಚಿತ ಬಾಬುಗಳು	೧೯೫೬-೫೭
೧. ರಕ್ಷಣೆ, ಪ್ರೋಲೀಸ್, ನ್ಯಾಯಸ್ಥ ನೋಡಲಾದುವು	೧೯೬೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು
೨. ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ-	೧೬೫೬ "
೩. ಸಮಾಜಸೇವೆ—ನಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಆರೋಗ್ಯ ನೋಡಲಾದುವು	೧೨೭೨ "
೪. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ—ಕೈಗಾರಿಕೆ ನೋಡಲಾದುವು	೨೦೬೦ "
೫. ಮಂಜುವಿಮೋಚನೆ	೨೬೮ "
೬. ಇತರ	೧೧೭೫ "

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ರಕ್ಷಣಾಕೆಲಸವನ್ನು ಎರಡು ಸರ್ಕಾರದ ವರೂ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರವು ಹೊರ ಶತ್ರುಭಾಧೆ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೂ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇಶದ ಒಳಗಿನ ಶಾಂತಿ ಭಂಗವಾದಂತೆಯೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾ ಭಾಗ ಆರೋಗ್ಯ ನೋಡಲಾದ ಸಮಾಜಸೇವೆಯ ಖಚಿತನ್ನು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾಂತ ಸರ್ಕಾರವೇ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಖಚಿತನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೈಲುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಉಳಿದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯದ ಸಂಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಏರ್ಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರಮಾಣ

ಇಂಡಿಯಾ	೪೧%
ಆಮೇರಿಕಾದ ಸಂಯುಕ್ತಸಂಸ್ಥಾನಗಳು	೨೦%	
ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್	೨೫%	
ಫ್ರಾನ್ಸ್	೨೦%	
ಜಪಾನ್	೪೨%	

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಖಚು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯ ಖಚಿತನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಖಚಿತನ್ನು ಹೇಚ್ಚಾಗಿ ಖಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರವು ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ವಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಿತಿ ಮಿಂದಿಸಿದುತ್ತಾರೆ. ಈ ಖಚಿತನ್ನು ಅನೇಕ ದೇಶಭಕ್ತರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿದುತ್ತಾರೆ. ಈ ಖಂಡನೆಯು ಅಮ್ಮೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಿಜ

ವಾಗಿಯೂ ರಕ್ಷಣೆಯ ಮೇಲೆ ನಾವು ನಾಡಬೇಕಾದ ಖಚಿನ್ನು ನಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾವೆಯೂ ವಿನಾನಬಲವೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಮತ್ತು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಿನಾನ, ಮದ್ದಾಗಂಡು ವೊದಲಾದ ಸಾಮರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿ ಯಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾಡಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಮೂರು ವಿಧವಾದ ಖಚಿನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ವಾದುವು. ಇವುಗಳಾಗಿ ನಾವೇ ಖಚಿನ್ನು ನಾಡಬೇ ಪರ ದೇಶವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ಇತರ ರನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿರದೆ ನಾವೇ ಖಚಿನ್ನು ನಾಡಿದವರಕ್ಕೆ ಈಗ ನಾವು ರಕ್ಷಣೆಗೋಂಸ್ತು ರ ಖಚಿನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ನಾಡುತ್ತಿರುವ ಖಚಿನ ರೀತಿಯು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಂಜಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕುರಪ್ಪು ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸೈನಿಕರಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪು ಉಪಕಾರವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸೈನಿಕರನ್ನೇ ತರಬೇತು ನಾಡಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಹೆಚ್ಚಿ ಖಚಿ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದು. ಇದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಬಡತನಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತಿ ಈಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆ ನಾಡಿದರೆ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ಖಚಾ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದು. ಹೀಗೆ ಖಚಿನ್ನು ಕಡಮೆನಾಡುವ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಆಗಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ರೈಲುಗಳ ಮೇಲೆ ನಾಡಿರುವ ಖಚಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಆದಾಯಕರವಾಗಿ ಇತ್ತೀಚಿನತನಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ

ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಇ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ವರವಾನ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರ್ಕಾರಗಳ ವರು ಸುಮಾರು ಗಲ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗೂ, ಇತಿಹಾಸ ಸೇವೆಗೂ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸೇವೆಗೂ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆಧಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ, ಇಂಥಾ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಪೊದಲಾದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೂ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತಕ್ಕೂ ಖಚುವಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಖಚುಗಳು ಕೆಲವು ವರುಷಗಳಿಂದಿಚೆಗೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಂ-ಇತನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಿಚೆಗೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಜಾ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅಂದಾಜನ್ನು ದೂರಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ವಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ವಾಡುತ್ತಿರುವ ಖಚಾರ ಕಾಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಟ್ಟಣವಾಸಿಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಕ್ರೇಗಾರಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ವಿಸಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ವಾದ ಘ್ಯವಾಯ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೋದ್ಯಾರ ಕೆಲಸಗಳ ಮೇಲೆ ತಕ್ಷಷ್ಪು ಖಚುವಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ದ್ರೇಲಿಗಾಗಿ ಖಚುವಾಡಿರುವನ್ನು ನೀರಾವರಿಯ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ವಾಡಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿಯೂ ರೋಗನಿವಾರಣೆಗಾಗಿಯೂ ತಕ್ಷಷ್ಪು ವೆಚ್ಚಿವಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಸ್ವಮನಾದ ಖಚನ್ನು ವಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಬಿಹಾರಿನಲ್ಲಿ ತಲೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೧-೮-೦ ಯನ್ನು ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ

ಸುನಾರು ರೂ.೧೦೦೦ ಯನ್ನು ಬೋಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ರೂ. ೬೦೦೦ ಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಖಚುವಾಡುತ್ತವೆ. ಇಂಥಾ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತಗಳೂ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜಾಗಳೂ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತಗಳೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರೂ ಹಿಂದುಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವುದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮಕರವಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತಗಳೂ ಸಮಸಮಾಗಿ ಒಂದೇರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಈಗ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಪ್ರಜಾಸೇವೆಗಾಗಿ ಬಹಳ ಖಚುವಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಅವುಗಳ ಆದಾಯ ಅಲ್ಪವಾಗಿರುವದೇ. ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡವೆ ವರಮಾನ ಇರುವುದಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳ ಖಚುಗಳು ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಹೆಚ್ಚುವುವು ಆಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯು ಅವುಗಳಿಗಲ್ಲ. ಭೂಕಂದಾಯ, ಆಬ್ಜಾರಿ, ಕೋಟ್ಟು ಸ್ವಾಂಪುಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಆದಾಯವೇ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಆದಾಯ. ಇದನ್ನು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ವರಮಾನದ ತೆರಿಗೆ ಆಮದು ಮತ್ತು ರಘುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ—ಇವು ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯದಾಯಕಗಳಾದವು. ಇವುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವೇ ಖರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಖಚಿನ ಬಾಬುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆದಾಯದ ಬಾಬುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಪ್ರಾಂತಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಖಚುವಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರದ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಖಚಿನ

ರೀತಿಗಳು ಒಂದನ್ನೊಂದು ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ಏಪಾರ್ ಡೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಮಾಜದ ಸೇವೆಯ ಖಚು ಬೆಳೆದಂತೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಕೈಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ಕೈಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದ ವರಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಪರದೇಶದವರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದವರಿಗೇ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ನೋಕರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ಖಚು ಕಡನೆಯಾಗಿ ಪ್ರಜಾಸೇವೆಗೆ ಜಣವೋದಗಬಹುದು.

ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಜಾಸಾಖ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಖಚು ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲದೆ ಈಗ ಇರುವ ತೆರಿಗೆಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ಸಮಾಜದ ಸಾಖ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಧನಿಕರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಪರೋಕ್ಷವಾದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು, ಅದರಲ್ಲೂ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಉಪ್ಯಾ, ಬೆಂಕಿಕಡ್ಡಿ, ಮೊದಲಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಡನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಮಾಜದ ಸಾಖ್ಯ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಾದರೂ ಪರೋಕ್ಷವಾದ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದಲೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುವುದರಿಂದ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆಯು ಹೊರುವವನೆ ಶಕ್ತಿಗೆ ಮಾರಿದುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ,

ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಡಮೆನಾಡಿದರೆ ಪ್ರಜಾ ಸೌಖ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯವೂ ಹೆಚ್ಚುವ ಸಂಭವವುಂಟು.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಖಚಿನ ರೀತಿಯು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲವಾದರೂ ನಮ್ಮ ಬಡ ತನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಈಗಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ರೀತಿಯಿಂದೇ ಕಾರಣ ವೆಂಬ ವಾದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧುವಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ ೬

ಮೈಂಡೂರಿನ ವೆಚ್ಚೆ

ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವು ಪ್ರಗತಿಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಯಾದುದೆಂದು ಪ್ರವಂಚದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಹೊಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅದರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಯವ್ಯಯದ ರೀತಿನೀತಿಗಳು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕಖಚಿನ ಸ್ವಾರ್ಥವು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ‘ಬಡ್ಡೆಟ್ರೂ’ ಮತ್ತು ಲೆಖ್ಚಾರಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ ಇವು ಬಹಳ ಶೋಡಕಾಗಿವೆ. ನಮಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲವು ಅಂಕೆಗಳನ್ನು

ಮಾತ್ರ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದರೆ ಮೈಸೂರಿನ ಖಚಿತ* ವೈನಿಧ್ಯ ಹೊರಬಿಳುವುದು.

ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯವೆಚ್ಚುಗಳು ಕೂಡ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ.

ಇಂದಿನ ಅದಾಯ	ವರ್ಷ ಬರುವ ಆದಾಯ ದಿಂದಲೇ ನಡೆಸ ಬಹುದಾದ ಖಚಿತ	ವರ್ಷ ಬರುವ ಆದಾಯ ದಿಂದಲೇ ನಡೆಸ ಬಹುದಾದ ಖಚಿತ	ವರ್ಷ ದಿಂದಲೇ ನೀಡಲಾ ಗಡೆ ಬಂಡವಾಳವ ನ್ನು ಕೂಡಿಸಲು ಮಾಡುವ ಖಚಿತ
೧೯೦೦-೦೧	೩೬೬೦೨೬	೩೬೬೦೨೬	೩೬೬೦೨೬
೧೯೦೧-೦೨	೪೧೬೦೧೦	೪೧೬೦೧೦	೪೧೬೦೧೦
೧೯೦೨-೦೩	೪೨೭೨೧೫	೪೨೭೨೧೫	೪೨೭೨೧೫
೧೯೦೩-೦೪	೪೨೭೨೧೫	೪೨೭೨೧೫	೪೨೭೨೧೫
೧೯೦೪-೦೫	೪೨೭೨೧೫	೪೨೭೨೧೫	೪೨೭೨೧೫
೧೯೦೫-೦೬	೪೨೭೨೧೫	೪೨೭೨೧೫	೪೨೭೨೧೫
೧೯೦೬-೦೭	೪೨೭೨೧೫	೪೨೭೨೧೫	೪೨೭೨೧೫
೧೯೦೭-೦೮	೪೨೭೨೧೫	೪೨೭೨೧೫	೪೨೭೨೧೫
೧೯೦೮-೦೯	೪೨೭೨೧೫	೪೨೭೨೧೫	೪೨೭೨೧೫

ಆದಾಯವ್ಯಯಗಳು ಹೆಚ್ಚುಲು ಮುಖ್ಯಕಾರಣ ಸಂಸ್ಥಾನವು ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿರುವುದೇ. ಈಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ವರುಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಚಕ್ಕಿಯ ಸರಬರಾಯಿ ಹೊರತು

*ಸಮಾಜಸೌಖ್ಯಕ್ಕೂ ಇಸ್ತರ ಸರ್ಕಾರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು, ಮುಖ್ಯನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ನೊಡಲಾದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಖಚಿತಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾಡುವ ಖಚಿತಗಳು ಗೊತ್ತಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೋಲಿಕೆ ಗೊಂಡಿರುವ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡುವ ಖಚಿತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಮಿಕ್ಕ ಆಧ್ಯಕ್ಷಾಭಿನ್ಯಾದಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ರವು ಕೈಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಆರೋಗ್ಯ ಮುಂತಾದ ಸಮಾಜಸೇವೆಯ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವೆಚ್ಚುವೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೀಗೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಕೊಳ್ಳಬಿರುವ ಅಧವಾ ಉತ್ತೀರ್ಜನ ಕೊಡದಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಾರಿಕೆಗಳೇ ಕಡವೇ. ರಚಿಣಿ, ಸಿಂಗಾಣಿಸಾಮಾನು, ಗಂಧದಣಿ, ಸಾಬೂನು, ರೇಷ್ನೆ ಮೊದಲಾದ ಕಾಶಾಂಕಾನೀಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚೆದಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯಸಿತವಾಗಿವೆ. ಸಕ್ಕರೆ, ಹತ್ತಿಯಬಟ್ಟೆ, ಸೀನೆಗೊಬ್ಬರ, ಕಾಗದ ಮೊದಲಾದ ಕಾಶಾಂಕಾನೀಗಳ ಬಂಡ ವಾಳಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣವ್ಯೋದಗಿಸಿದೆ. ಕೈಕ್ಕಣಿ ರಾಜಸಾಗರ, ತಿಪ್ಪಗೊಂಡನರಕ್ಕೆ, ಶಿಂಘಾಕಟ್ಟೆ, ಅವಿನಾ ಕಾಲುವೇ ಮೊದಲಾದ ಸೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ವೊಡುತ್ತಿದ್ದು ದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳವಾಗಿ ಈಗ ಖಚುವೊಡುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಜೆಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಆರೋಗ್ಯರಕ್ಷಣೆಗಳಿಗೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ರಷ್ಟು ಈಗ ಖಚಾರಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ನಾನಾಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚುವು ಈಚೆಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ.

ಪಾಲನೆಯ ಖಚು—ಶತ್ರುಭಯವು ಆಶ್ರಿತಸಂಸಾಧನ ವಾದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕಡವೇಯಾದುದರಿಂದ ಒಂದುವಿಧದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣಾವ್ಯಯವು ಕಡವೇಯೇ. ತಾನೇ ನೇರವಾಗಿ ಸ್ವೇಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಖಚುವೊಡುವುದು ಕಡವೇಯಾದರೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅದು ವೊಡುವ ಖಚು ಗಣ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ. ೧೯೬೨-೮ ರಲ್ಲಿ ಸಂಸಾಧನದ ಸ್ವೇಷ್ಟದ ಖಚಿಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಸೌಗದಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಳ್ಳ|| ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಯವಾಡಿತು. ೧೯೬೯ ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿ

ನಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಒಡಿಯರ ತಿಳಿಕೆ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಿತವಾದಾಗ ಅಲ್ಲಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆಗೋಣ್ಣರ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಸಿತು. ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಈ ಒಪ್ಪಂದವು ನಡೆಮಂಬಂತು ಗೀರ್ಜೆ ರ ವರೆಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅಳ್ಳಿ. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಗೀರ್ಜೆ ರ ವರೆಗೆ ಇಂದಿನ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಈಗ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಗೀರ್ಜೆ ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೋಗದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಉಪ್ಪು, ಆಮದು ರವ್ವು, ಸೀಮೆಯ್ತೊಂದು ಮೊದಲಾದುವುಗಳನೇಲೆ ಹಾಕಿರುವ ತೆರಿಗೆಗಳೇ ದಲ್ಲಾ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ನಾಣ್ಯದ ಚಲಾವಣೆಯಿಂದಲೂ ಮ್ಯಾಸೂರಿನಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಗ.ಃ ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂದಾಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವೇ ಈ ಪ್ರೋಗದಿಯನ್ನು ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ಅರಿತು ಆದವ್ಯು ಜಾಗ್ರತ್ತೆಯಾಗಿ ಆದನ್ನು ವಜಾವಾಡುವುದಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನವಾಡಿದೆ.

ಬ್ರಿಟಿಷರದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವೂ ಈನ್ನದೇ ಒಂದು ಸ್ನೇಹಿತನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಗೀರ್ಜೆ-ಗೀರ್ಜೆ ರಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ನೇಹಿತದ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೦೦೦ ವಿದ್ದುದು ಗೀರ್ಜೆ-ಇಲ ರಲ್ಲಿ ಗಳಿಂಂ ಕ್ಕೆ ಇಂತು. ಈ ಸ್ನೇಹಿತದ ಮೇಲೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡೆಂತೆ ಖಚಿತನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ:

ಗೀರ್ಜೆ-೧೧	—	೧೫೫ ಲಕ್ಷ ರೂ.
ಗೀರ್ಜೆ-೨೧	—	೧೧೦ „
ಗೀರ್ಜೆ-೩೧	—	೧೪೦ „
ಗೀರ್ಜೆ-೪೦	—	೧೨೫ „

ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋಗದಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಒಟ್ಟು ರಕ್ಷಣೆಯ ಖಚಿತ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇಸವಿ	ಖಚಿತ	ಒಟ್ಟು ಖಚಿತನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ
೧೯೧೦-೧೧	೪೮.೫ ಲಕ್ಷ ರೂ	೭೭%
೧೯೧೦-೧೧	೪೧.೬ "	೪%
೧೯೧೧-೧೨	೪೬.೬ "	೬%
೧೯೧೨-೧೩	೪೬.೬ "	೬%

ಈ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ವೀನ್ಸ್‌ಕಾರ್ಬೋ ಅಕ್ಷ್ಯಾಲ್‌
ವಾಗಿ ವ್ಯಯವಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

ರಕ್ಷಣೆಗೊಂಡು ವಲ್ಲದೆ ಒಳಿದೇಶದ ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಪ್ರೋಲೀಸ್‌
ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಕೋಟೀರ್, ಜ್ಯೇಲು ವೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನೇ ಮೇಲೆ
ವಾಡುವ ಖಚಿತನ ವಿವರ ಹೀಗಿದೆ :

ಇಸವಿ	ಕೋಟೀರ್	ಪ್ರೋಲೀಸ್‌	ಜ್ಯೇಲು	ಒಟ್ಟು	ಒಟ್ಟು ಖಚಿತ ನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ
೧೯೧೦-೧೧	೪೮.೫	೪.೬	೪.೬	೪೮.೨	೬%
೧೯೧೦-೧೧	೪೧.೬	೪೬.೬	೪.೦	೪೬.೦	೪%
೧೯೧೧-೧೨	೪೧.೬	೪೬.೬	೪.೨	೪೬.೦	೪%
೧೯೧೨-೧೩	೪೨.೭	೪೬.೬	೪.೨	೪೬.೦	೪%

೧೯೧೦-೧೧ ರಲ್ಲಿ ೧೫೦ ಕೋಟೀರ್ಗಳಿದ್ದವು. ೧೯೧೧-
೧೨ ರಲ್ಲಿ ಕೋಟೀರ್ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೧೧೦ ಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು.
ಹೀಗೆಯೇ ಪ್ರೋಲೀಸ್‌ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಕೂಡ
ಹಿಂದೆ ಇದ್ದುದಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ವೆಚ್ಚನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ನೋಕರರುಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದುದೂ ಮತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪುನರ್ರಚನೆ ಮಾಡಿದುದೂ ಮುಖ್ಯಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ.

ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ಖಚು ಮತ್ತೊಂದು ಖಚಿನ ಬಾಬು. ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಖಚೂ ಸೇರಿದೆ.

ಇಂವಿ	ವೆಚ್ಚ	ಒಟ್ಟು ಖಚಿನ ನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ
೧೯೧೦-೧೧	೫೪ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳು	೧೭.೬%
೧೯೧೦-೧೨	೪೭.೫	೧೦.೪%
೧೯೧೧-೧೨	೪೮.೯	೧೨.೮%

ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಲ್ಲಾ ಕಡವೆ ಖಚು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಸಾಧಾರಣ ಆಡಳಿತದ ಖಚು ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೋಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆ ಮೈಸೂರಿನ ಮೂರರಷ್ಟುದೆ.

ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಆಡಳಿತದ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರಮಾಣ (ಶೇಕಡ)

ಇಂವಿ	ಮೈಸೂರು	ಬೋಂಬಾಯಿ	ಮದರಾಸು
೧೯೧೦-೧೧	೪.೬%	೧೪.೪%	೧೫.೬%
೧೯೧೦-೧೨	೪.೧%	೧೨.೪%	೧೫.೬%
೧೯೧೧-೧೨	೪.೬%	೪.೬%	೧೬.೬%

ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಕುತ್ತಿಯೂ ಖಚಿತನಲ್ಲಿ ಬಿಗಿಯೂ, ಅಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ದೇಶಿಯರನ್ನೇ ನೇಮಿಸಿರುವುದೂ ಯಾರಿಗೂ ಮಿತಿ ವಿಾರಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದೂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕಡಿಮೆ ಖಚಿತಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳು.

ಆಡಳಿತದ ಖಚಿತನಂತೆಯೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮತ್ತೀರಡು ಖಚುಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ ಅರಮನೆಗೆ ಸಂಬಂಧವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ. ೧೯೭೨-೭೩ ರಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾರದ ಸಾಲವು ಸುಮಾರು ೧೫ ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳಾಗಿದ್ದು ಅದರ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯ ನಿವ್ವಳಮೊತ್ತವು (Net amount) ೪೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಬಡ್ಡಿಯು ಕೇಳಿಗೆ ಕಂಡಂತೆ ಬೆಳೆದಿದೆ.

ಇನವಿ	ಬಡ್ಡಿ ಗಾಗಿ ವೆಚ್ಚ	ಒಟ್ಟು ಖಚಿತನಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ
೧೯೭೦-೭೧	೧೧ ಲಕ್ಷ	೩.೫ %
೭೧-೭೨	೫೪ „	೬.೦ %
೭೨-೭೩	೪೭ „	೧೧.೦ %
೭೩-೭೪	೪೬ „	೧೨.೦ %

ಸಾಲವಾಗಲಿ ಬಡ್ಡಿಯಾಗಲಿ ಬಹಳವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಂಡರೂ ನಿಜವಾಗಿ ಭಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾಲವು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಲೆಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ರೂ. ೫೮೦ ಮಾತ್ರ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ತಲೆಗೆ ಉಳಿ ರೂ. ೫೮೦ ರೂ. ಗಳೂ ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ೪೫ ರೂ. ಗಳೂ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ೮೪೦ ರೂ. ಗಳೂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ೭೫೦೦ ರೂ. ಗಳೂ ಆಗಿವೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರಿನ ಸಾಲವೆಲ್ಲವೂ ಲಾಭದಾಯಕ

ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ದ್ಯೇಲು, ವಿದ್ಯುತ್ಕರ್ಮ, ನೀರಾವರಿ, ಕಾಖಾನೆಗಳು ಇವುಗಳಿಗೂ ಸ್ವರೂಪವು ಸಾಲಮಾಡಿ ದೆಯೇ ಹೊರತು ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಲಿ ಮದ್ದಗುಂಡಿಗಾಗಲಿ ಸಾಲಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಸಾಲಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕವು ಬಡ್ಡ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಲಾಭವನ್ನೂ ತರುತ್ತಿವೆ. ಶೀಫುದಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಬುಗಳೂ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಲಾಭವನ್ನು ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಖಚಿತಗಳಿಲ್ಲ ಮೈಸೂರಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವು ಮುಖ್ಯವಾದುವಲ್ಲ. ಸಮಾಜಸೇವೆಯ ಖಚಿತ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೊಮ್ಮೆಸ್ವರ ಬಹಳವಾಗಿ ಖಚಿತಗುತ್ತಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವೆಚ್ಚ

ಇಸವಿ	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ತೇಕದೆ
೧೯೧೦-೧೧	೧೫.೨ ಲಕ್ಷ	೬%
೧೦-೧೧	೧೬.೦ „	೧೨%
೧೧-೧೨	೧೫.೦ „	೧೨%
೧೧-೧೦	೧೬.೬ „	೧೪%

ಒಟ್ಟು ಖಚಿತನಲ್ಲಿ ಶೇ॥ ೧೨ ರಷ್ಟು ಮೈಸೂರಿನವರೂ ಗಜರಪ್ಪು ಮದಾಸಿನವರೂ ಗಜರಪ್ಪು ಮಾತ್ರ ಬೊಂಬಾಯಿ

ನವರೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಖಚುವೂಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿವರ ದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಖಚಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧವಾಗಿ ಸೋಧಬಹುದು. ಗಣಿತ-ಇಲ್ಲ ನೇಯ ಇಸವಿಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಒಟ್ಟು ಖಚಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೊಡುವ ಹೆಣಾದ ವಿವರ ಹೀಗಿರೆ.

ನ್ಯಾಷನಲ್	ಮುದರಾಸು	ಬೋಂಬಾಯಿ
ಸಕ್.೯೮	೩೬.೯	೪೫.೩
ಫೀಸು	೮.೮	೧೫.೧
ಇತರ	೧೨.೦	೨೬.೭

ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಆಗುವ ಖಚಿನ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿದುತ್ತಾರೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಭಾರವು ವರ್ಷವರ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮರಳ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೂ ಇ.ಎ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಗ್ರಾಮರಳ್ಲಿ ಇ.ಬಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚು ಮಾಡಿತು. ಪಾರಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರೆಗೂ ಎಲ್ಲಾ ತರಹ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಅಡಿಗಲ್ಲಾದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದ ಗಮನ ಸಂದಿದೆ. ಈ ಶಾಲೆಗಳು ಗೆಗಂ ರಲ್ಲಿ ೨೦೦೦ ಕ್ಕಿಂತ ಕಡವೆಯಿದ್ದವು. ಗೆಂಜ ರಲ್ಲಾದರೂ ಇಂದು ಕ್ಕೆ ವಿಾರಿದ್ದವು. ಗೆಗಂ ರಲ್ಲಿ ೨೫೦೦ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಶಾಲೆಯಿತ್ತು. ಗೆಂಜ ರಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಗಗಂ ಜನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಾಲೆಯಾಯಿತು. ಗೆಗಂ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ

ಇ.ಇಲಕ್ಷ್ಯ ರೂ. ಖಚಾರಗುತ್ತಿದ್ದ ಗ್ರಾಮರಲ್ಲಿ ಈ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಪರಿಶು. ಇದರಿಂದ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಶೇಕಡೆ ಇತ್ತೀಚ್ಚೆ ಹೇಚ್ಚಿದ್ದು. ಈ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಲ್ಲದೆ ಕಲಾಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ವ್ಯತ್ತಿ ಶೀಕ್ಕುಣಕ್ಕೂ ಸೌಕರ್ಯ ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಕಿತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಬಂಧವಾಗಿ ಖಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಉಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನುದರೂ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂಬ ಧ್ಯೇಯವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಯಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫೦ ಲಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖಚಾರಗುವುವು. ದ್ರವ್ಯಭಾವದಿಂದ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಂತೆಯೇ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯೂ ಮುಖ್ಯ ವಾದುದು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಬಿನ ಖಚು ಈರಿತಿ ಇದೆ:

ಇನವಿ	ಖಚು	ಒಟ್ಟು ಖಚಿತನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ
೧೯೧೦-೧೧	೧೦.೭ ಲಕ್ಷ್ಯ	೫೦.೬%
೧೦-೧೧	೧೨.೪ "	೫.೧%
೧೨-೧೩	೧೮.೨ "	೪.೦%
೧೪-೧೫	೨೫.೨ "	೪.೦%

ಅಂದರೆ ತಲೆಗೆ ರೂ. ೦-೨-೨ ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಖಚುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮದರಾಸಾಧಿವರ್ತ್ಯದಲ್ಲಿ ೦-೨-೨, ಬೋಂ ಬಾಯಿ ಆಧಿವರ್ತ್ಯದಲ್ಲಿ ೦-೧-೬ ಖಚಾರಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮಾಡುವ ಖಚು ಬೋಂಬಾಯಿಗಂತ ಕಡವೆಯಾದರೂ ಪ್ರಜೆ

ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಏಪಾರ್ಫಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ೨೨,೦೦೦ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿದೆ. ಬೋಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ೨೬,೦೦೦ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಇದೆ. ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ೪೦,೦೦೦ ಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇದೆ. ಈ ಖಚಿತನಿಂದಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನವು ಸಾವಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯಲಾಗುತ್ತದು.

ಸಾವಿನ ಸಂಖ್ಯೆ (ಸಾವಿರಕ್ಕೆ)

ಇಸವಿ	ಮೈಸೂರು	ಮದರಾಸು	ಬೋಂಬಾಯಿ
------	--------	--------	---------

೧೯೪೦ ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಆರೋಗ್ಯರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ತಲೆಗೆ ೦-೪-೬ ಗಳಂತೆ ಖಚುವಾಡಿದೆ, ೨೦,೦೦೦ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದೆ.

ಅಧಿಕಾಳಿವ್ಯಾಧಿ—ಅಧಿಕಾಳಿವ್ಯಾಧಿಗೊಂಡಿರುವ ಸರ್ಕಾರ ರವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಖಚು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಕ್ಯಾರಿಕೆ, ಕಾಬಿನೆಗಳಿಗೂ ವ್ಯವಸಾಯ, ಸಹಕಾರ ನೋಡಲಾದ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಬಹಳವಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ೧೯೪೦ನೇಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ೧.೫ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳನ್ನೂ ಗ್ರಾಂತಿ ರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾ.೫ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳನ್ನೂ ಖಚುವಾಡಿತು. ವ್ಯವಸಾಯದ ರೀತಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ ಕೊಡುವುದೂ ಈ ಖಚಿತನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ.

ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಲಕ್ಷ್ಯಾಸಲಹ್ಯ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಲಾಭದಾಯಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ವ್ಯಯವಾಡುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ವಾಡುವ ಖಚಿನನ್ನು ಉರಡು ವಿಧಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯದು ಸರ್ಕಾರವು ತಾನೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಕ್ರೈಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇದು ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆ ಸುವಾಚು ಇಲ್ಲ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟುಗುವುದು.

ರೇಖಾಲ ನೆಯ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಬಂಡವಾಳ

ಡ್ರೆಲು ಮತ್ತು ಟ್ರೂಂವೆಗ್ಸು	೫೪೨ ಲಕ್ಷ್ಯ
ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸೀರಾವರಿ	೩೬೪ „
ಕಬ್ಜಿ ಮತ್ತು ಸಿನೆ ಇಂಟ್ಸ್	೧೬೪ „
ಇತರ	೧೧೬ „

ಈ ಖಚಿತ ಅಧಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯಕವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೇ? ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು (ಕಬ್ಜಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ) ಕ್ರೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ (Key industries). ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು (ಡ್ರೆಲು ಮತ್ತು ಟ್ರೂಂವೆಗ್ಸು) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೌಖ್ಯಕ್ಕೆ (Public utilities) ಮೂಲಕಾರಣವಾಡುವು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಲಾಭದಾಯಕ. ಎರಡನೆಯದು ಬಹಳಮಣಿಗೆ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಜೆಗಳೇ ಕ್ರೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಾಫ್ತಿಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಡುವುದು. ಉದಾಹರಣೆ: ಮಂಡ್ಯಾದ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಬಾನೆ, ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಮಿಲ್ಲು, ಕಾಗದವ ಕಾರ್ಬಾನೆ ಮುಂತಾದವು. ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಬಾನೆಯ ೨೦ ಲಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಲಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸರ್ಕಾರವು ಹಾಕಿರುವ ಬಂಡವಾಳ.

ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಂಗವಾಗಿ ರಸ್ತೆ, ಸೇತುವೆ, ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಖಚುವಾಡುತ್ತಿದೆ. ೧೯೭೦ ರಿಂದ ೭೨ ಸೆಯ ಇಸವಿಯವರಿಗೆ ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳಿಗೂ ಸ್ವರ್ವರ ಅರ್ಥ ಲಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚವಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಬಂಡವಾಳದ ಖಚಿತಗಾಗಿ (Capital Expenditure) ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚವಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯವು ಆಭಿವೃದ್ಧಿಹೊಂಡುತ್ತದೆ, ರಸ್ತೆಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರವು ಹೆಚ್ಚುಸ್ವದಲ್ಲದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳೂ ಪಟ್ಟಣಗಳೂ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆದು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗುತ್ತವೆ. ಕಟ್ಟಡಗಳಿಂದ ಸೂಕರ್ಯವಾತ್ಮವಲ್ಲದೆ ಸೌಂದರ್ಯವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

ಈ ಮೇಲೆ ವಾಡಿವ ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ಮೈಸೂರಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯಾಂಶವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜಸೇವೆಗೂ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ವಾಡಿವ ಖಚು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ; ಇದು ನರ್ವವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕವೆಚ್ಚದ ಒರೆಗಲ್ಲಿ ಖಚಿತ ಮೊತ್ತವಲ್ಲ. ತಲೆಗೆ ಬೀಳುವ ಖಚು, ಅದರ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆ ಈ ಒರೆಗಲ್ಲಿನಿಂದ ಮೈಸೂರಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪರಿಹ್ರಿಸೋಣ.

ತಲೆಗೆ ಬೀಳುವ ಖಚು ರೇಖೆ-೪೦

ರೂ. ಅ. ಪೈ.

ಮೈಸೂರು	೨—೧೪—೧೦	(ಇವರಲ್ಲಿ ರೂ. ೧೨೭—೧೦
ವರ್ದರಾಸು	೬—೧೦—೧೦	ಒಂಡವಾಳಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಕಿದ ಹಣ

ಒಟ್ಟು ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ }
 ಇಂಡಿಯಾ } ೨—೩—೫
 ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು }

ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೋಈಸ್ತರ ಬ್ರಿಟಿಷ್‌
 ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಎರಡರಮ್ಮ ಖಚಿತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು
 ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಖಚಿತ ರೀತಿ

ಸ್ವಾಂತರಿಕ	ಮದರಾಸು	ಒಟ್ಟು ಬ್ರಿಟಿಷ್‌
ಇಂಡಿಯಾಪ್ರಾಂತಗಳು		
ರೂ. ಅ. ಪ್ಯಾ.	ರೂ. ಅ. ಪ್ಯಾ.	ರೂ. ಅ. ಪ್ಯಾ.
ಪಾಲನೆ ೨—೨—೨	೧—೪—೬	೧—೨—೦
ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ೧—೧—೬	೦—೧೪—೦	೦—೧೧—೫
ಆರ್ಥಿಕಾಭಿ]		
ವ್ಯಾಧಿ ಮತ್ತು } ೪—೬—೬	೧—೮—೪	೧—೬—೨
ಇತರ]		

ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಸಮಾಜಸೇವೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕಾಭಿ
 ವ್ಯಾಧಿ ಸೂದಲಾಡುವುದಕ್ಕಿಗೆ ಎನ್ನ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಯ ಮಾಡು
 ತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮ್ಮೆಸೂರಿನ ಪಾಲನೆಯ ಖಚಿತ
 ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ತಲೆಗೊಂದು ರೂಪಾಯಿನಮ್ಮೆ ಸೇಗದಿ, ಸ್ವೇಷ್ಟ
 ಮತ್ತು ಅರಮನೆ ವೆಚ್ಚಿಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಇವು ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ ಪ್ರಾಂ
 ತಗಳಲ್ಲಿವೆಂಬುದು ನೇನೆನ್ನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ತಲೆಗೆ ಬೀಳುವ
 ಖಚಿತನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ವೆಚ್ಚಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯಾ ಕೂಡ
 ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವೇ ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.

ಈಗ ಮೈಸೂರಿನ ಆದಾಯದ ರೀತಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸಿ
 ನೋಡೋಣ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಸಿಸ್ತಿನ ಗುಣದೊಂದಿಗೆ

ಇನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯ ಬೇಕಾದರೆ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜಾಣಿಸಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕು—ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ವೆಷ್ಟು, ಪರೋಕ್ಷವಾದ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ಬರುವದೆಷ್ಟು. ಸಮಾಜ ಸೌಖ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ತೆರಿಗೆಗಳೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ವರಮಾನ, ಆಸ್ತಿ-ಇವುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ದಂತೀಲ್ಲ ತೆರಿಗೆಯ ದರವೂ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ತೀರ ಬಡವರ ಮೇಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಾರದು. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ವರಮಾನದ ತೆರಿಗೆ, ದಾಯಭಾಗದ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಮುಂತಾದುವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ತಲೆಗಂದಾಯ, ಆಸ್ತಿಯ ತೆರಿಗೆ ಮೊದಲಾದುವು ಕಡವೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಂದಿ, ಭೋಗಸಃಮಗ್ರಿ-ಇವುಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಉಪ್ಪು, ಸಕ್ಕರೆ, ಮುಂತಾದ ಆಹಾರಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಂಕಗಳು ಕಡವೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಹೀಗಿದ್ದರೆ ತೆರಿಗೆಯ ಭಾರವನ್ನು ಪ್ರಜಾಗಳ ಶಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಷಿಂತಿ ಹೊರಿಸಿದಂತಃಗುವದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೈಸೂರಿನ ತೆರಿಗೆಯ ರೀತಿಯು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೇಲಾಗಿದೆ.

ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತೆರಿಗೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣ (ಶೇಕಡೆ)

ದೇಶ	ಪ್ರತ್ಯೇಕ	ಪರೋಕ್ಷ	ಒಟ್ಟು	ಇತರ
ಮೈಸೂರು	೫೨೦೭	೨೨೬	೬೦೮	೫೬೦೮
ಮದರಾಸು	೧೦೦	೪೫೦೮	೪೬೦೮	೪೬೦೮
ಇತರ ಬ್ರಿಟಿಷ್				
ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು	೫೪೦೩	೧೫೦೫	೬೯೦೬	೫೦೮

ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕದೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಬಹಳವಾಗಿ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದೆ. ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತೆರಿಗೆಗಳೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿವೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ವಿಧಗಳಿಂದ ಬರುವ ವರವಾನ ಕಡವೆಯಾಗಿರುವುದಲ್ಲಿದೆ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿವೆ. ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾದಕದ್ವಷ್ಟಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ವಾದುದು. ಆಹಾರಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸುಂಕವು ಅಷ್ಟೇನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ.

ಅಂದರೆ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಯ ಷ್ಯಯಗಳ ಕ್ರಮವು ಪ್ರಶಂಸನೀಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆವಶ್ಯಕ. ಬಡತನ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ಮೊದಲಾದುವುಗಳ ನಿವಾರಣೆ, ಮುದುಕರಿಗೆ ಮಾಸಾಶನ ಮುಂತಾದ ಸಮಾಜ ರೋಗನಿವಾರಣೆಯ ಬಾಬುಗಳಿಗೂ (Social insurance schemes) ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ-ಇವುಗಳಿಗೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖಚುವೊಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಮೈಸೂರಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕವೆಚ್ಚೆದ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ದ್ರವ್ಯಾಭಾವದಿಂದ ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೆಲಸಗಳು ಫಲಕಾರಿಯಾದರೆ ಸಾಕಾದಮ್ಮ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳು ಬೇಗನೆ ಬೆಳೆದು ಬಹಳ ಲಾಭವನ್ನು ತರಲಿ ಎಂದು ಹಾರ್ಡ್‌ಸೋಣ.

ಪ್ರಚಾರಪುಸ್ತಕಮಾಲೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು

“ ಇನ್ನಾವಾನ್ನುಕ್ಕೆ ಗಾಥವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವ ವಿಷಯ ಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಚಾರೋಪನಾಮಸಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಾರರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಈ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸನಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾಗಿದೆ. . . ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ನಾನು ತುಂಬ ಆದರದಿಂದ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.”

— ಅಮಿಂದ್ರಾ-ಉಲ್-ಮುಲ್ಕ
ಸರ್ ಮಿಜಾಫ್ ಎಂ. ಇಸ್ಲಾಮ್ ಅವರು.

“ ಸ್ವಾರಸ್ಯವುಳ್ಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಇವ್ವು ಸುಂದರವಾದ ಕೈಪಿಡಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವು ಅಚ್ಚಿರಿಗೊಳಿಸುವವ್ವು ಅಗ್ಗಾಗಿವೆ; ಒಳ್ಳಿಯ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಯಸಬೇಕಾದದ್ದೇನಿದೆ ? ”

— ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂ. ರಾ. ದಿವಾಕರ ಅವರು.

“ಇನ್ನು ಜೀಬಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಬಹುದಾದ ಸಣ್ಣ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ
ಮುದ್ದಾಗಿ ಅಚ್ಚಾಗಿವೆ. . . . ಆಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ನುರಿತ
ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಪ್ತಮಾಣವಾಗಿ, ರಸವತ್ತಾಗಿ, ಸುಲಭವಾಗಿ
ಬರೆವಿರುತ್ತಾರೆ. . . .”

— ‘ಪ್ರಜುದ್ಧ ಕಣಾರಟಕ. ’

విశ్వవిద్యానిలయచ ఖద్ది శ్శవు ఇంతచ ప్రౌఢ ప్రచం ధగళింద సాధకవాగువుదరల్లి లేతవూ సందేహిల్ల. ప్రచారపుస్తక మాలీయ శ్శవసాధపకరన్న ఆభినందిసలే బేకు. ముద్దాద ఆచ్చు, కట్టు. బెలే కేవల ఏ ఆణి:”

— ‘ విత్త కణాంటిక.’

ಮೇರವಣಿಗೆ, ಕನಕಸ್ವಾನ—ಇವು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಚಿರಪರಿಚಿತ ವಾದ ಉತ್ತೀರ್ಣಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುಕಢಿ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಕನಾರಟದವರಿಗೆ ಸ್ವತರ್ಥ ಸ್ವಂತಕಲ್ಪನೆ ಲಾಪ್ತ. ಅದು ಹೇಗಾದರೂ ಇರಲಿ. ಈ ಕಢಿಗಳಿಂದ ಒಂದಂತೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಿನ್ನು ಶತಮಾನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಾರಣಪುನ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಶಸ್ತಿ. ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿಯೂ ಅದನ್ನು ಓದುವ ಗಮಕಿಗಳೇ; ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಅದು ಆಪ್ಯಾಯಮಾನ; ರಾಜಾಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ ಅದರ ವಾಪ್ತಿ. ಬಹುಹಿಂದಿನ ಒಂದು ಓಲೆಯಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಮುಲ ಹರಿ ಬವುಳ ಆಹರಿ ಸಾರಂಗನಾಟ ಮಾಳವ ಕನ್ನಡಗಳ ಕಾಂಚೋದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಧಿಗೊಂಡೊಂದು ರಾಗ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ. ಶ. ಗಳಿಂ ರ ಸುಮಾರು ನಾರಣಪು ಬದುಕಿದ್ದೆ ಅವಧಿಯೆಂದು ಅನೇಕರ ತೀವ್ರನಾಫನ.

ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತಶ್ರದ್ಧೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂಂತ ಅಧಿಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾರಣಪುನ ಮತದ ಸಲುವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಚಚ್ಚಿ ವಿಶಾಲ ಜಿಜ್ಞಾಸದ ಗೊಂಡಾರಣ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅವನು ಭಾಗವತ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ವೈಷ್ಣವ ಬ್ರಹ್ಮಣನೆಂದು ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ. ಕುಮಾರವಾಲ್ಮೀರಿ ಚೊಬ್ಬಾರು ರಂಗ ಲಕ್ಷ್ಮಿಕವಿಕೋನಯ್ಯ ನೊದಲಾದ ಬ್ರಹ್ಮಣಕವಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಅವನನ್ನು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತುರಿಸಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಇತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೂ ನಾರಣಪು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬಾಹ್ಯಣ. ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳು ಕುಂಭೀ ಪಾಕಕ್ಕಾದರೂ ಇಳಿದಾರು, ಅನ್ಯಮತದ ಕವಿಯನ್ನು ಹೊಗಳು ವುದಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ದ್ವೇಪತಿಯೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಪ್ಪ ಸಾಧನಗಳನೆಯೆಂದು ಕೆಲವರ ವಾದ; ಆದರೆ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗುವ ಹೇರಳ ಶಿವಸ್ತುತಿ, ಕರ್ಮವೂರ್ಗದ ಉಪೇಕ್ಷೆ,

ವಾಯುದೇವರ ಪೂಜೆ ನೋಡಲಾದುವಿಲ್ಲದಿರುವುದು—ಇನ್ನು ದ್ವೇಪತವಿರುದ್ಧನೆಂದು ಇತರರ ವಾದ. ಹೋಗಲಿ; ಆದ್ವೇಪತಯೋ? ಆಹುದೆಂದು ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ತಿಳಿವಳಿಕೆ. ಆ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಪದ ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳಿದ್ದರೂ ಆದರ ಮುಖ್ಯತತ್ವವಾದ ಜೀವಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಗಿಲ್ಲ; ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಗೆ ಅವನನ್ನು ಆದ್ವೇಪತಯನ್ನುವುದು?—ಇದು ಮತ್ತೊಂದು ಗುಂಪು. ಭಕ್ತಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯ; ಜೀವಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುವರ ಮೇಲೆ ಅವರ್ಥಾರಣೆ; ವಿಷ್ವಕ್ಷೇಣನ ನಾಮನಿರ್ದೇಶ: ಇವುಗಳಿಂದ ಕನಿ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವನಾಗಿರ ಬಹುದೇ ಎಂದು ಕೆಲವರ ಆಲೋಚನೆ. ಮಹೇಶ್ವರ ಮಹಾ ವಿಷ್ಣುಗಳ ತಾದಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ಹಲವುಸಾರಿ ಉಚ್ಚಾರಿಸುವುದರಿಂದ ಭೇದಾಭೇದವಾದದ ಭಾಗವತನೇ ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರ ಸಂದೇಹ. ಯಾವೊಂದು ಶಾಶ್ವತಗೂ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಸೇರದೆ ವಿರನಾರಾಯಣ ಸಂಕೇತದ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಮರೆಹೊಕ್ಕಬ್ರಹ್ಮಪಂಥದ ಸಂತನೇ? ಹೀಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೇಳಲು ಸುಲಭ; ಸರ್ವಸಮುತ್ವವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಆಸಾಧ್ಯ. ಈ ವಿವಾದದಿಂದ ಒಂದು ಅನುಮೇಯ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಿತತ್ವದೇ: ನಾರಣಪ್ಪನ ಸಕಲ ಮತ ಸಹಿವ್ಯುತಿ, ಮತಗೊಣಿಗಳ ಸಂಕೊಳಿಕೆ ನಿರ್ಬಂಧಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ವಿಶಾಲ ಹ್ಯಾದಯ, ಮಹಾಕವಿಯೋಗ್ಯವಾದ ಪರಿಪಕ್ವ ಮನಸ್ಸು. ನಾರಣಪ್ಪನೆಂಬ ಪುರುಷನ ಮತ ಯಾವುದೇ ಆಗಿರಲಿ, ನಾರಣಪ್ಪ ಕವಿಯ ಮತ ಸರಳವಾದ್ದು, ಸುಂದರ ವಾದ್ದು, ಸತ್ಯವಾದ್ದು: ಕೇಶವನೆಂದರೇನು? ಕವದಿಯೆಂದರೇನು? ಪರಾತ್ಮರ ವಸ್ತುವೊಂದೇ; ಅದು ಶಾಶ್ವತ,

ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಲ್ಲುದು, ಎಲ್ಲದರೀಳಗೂ ಕುಳಿತ್ತಿದೆ; ನಿಶ್ಚಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆದಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ; ಆದರ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಸಹಾಯಗಳೊದಗಿ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಯಸ್ಸು ಸಿದ್ಧ.

ನಾರಣಪ್ಪನ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಉಪಾಖ್ಯಾನಗಳವೇ. ಆವನು ಓದು ಬರಹ ಬಾರದವನೆಂತೆ. ಯಾವುದೋ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಳಾಗಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತ ಪುರಾಣವನ್ನು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದು. ಹತ್ತು ಪರ್ವ ಮುಗಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೊಗಬೇಕಾಯ್ತು. ಆಗ ಆವನಿಗೆ ಇದ್ದ ಕ್ಷೇದ್ವ ಹಾಗೆ ಕಾವ್ಯಸ್ವಾತ್ಮಕ ಉದಯಿಸಿತು. ತಾನು ಕೇಳಿದ್ದ ಭಾರತ ಭಾಗವನನ್ನು ತನಗೆ ತೋರಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದ ಅಲ್ಲ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ ಸಹಾಯಕನೊಬ್ಬನಿಂದ ಬರೆಸಿದನಂತೆ! ಈ ಕಟ್ಟುಕಢಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾರತ ಪಾಮರ ಗ್ರಂಥವೆಂಬ ಅಭಿಶಾಪ; ಕವಿ ಅನಕ್ಕರಸ್ಥನೆಂದರೆ ಆವನ ಶೀತಿ ಹೆಚ್ಚುವುದೆಂಬ ಭರಮೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಢಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಾರಣಪ್ಪ ನಿರಕ್ಕರ ಕುಕ್ಕಿ. ಕೊಳ್ಳಬಾಡದ ಕರಣಿಕ. ತನ್ನ ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಗ್ರಂಥವೇಂದನ್ನು ರಚಿಸಲು ಆವನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ತವಕ. ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಸ್ವಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಆಣತಿ ಯನ್ನಿತ್ತನು. ಆದರಂತೆ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ನಾರಣಪ್ಪ ಹತ್ತಿರದ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಸಂತರಣೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರ್ಡ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಆ ದೊನ್ನೆ ಈ ದೊನ್ನೆಯೆಂದು ರಚ್ಚಿ ಹಿಡಿದಿರಲು, ವರಿಚಾರಕ “ ಏನೋ, ನಿನಗೆ ದುಯೋ ಧನನಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿಮಾನ ! ” ಎಂದು ಭೀಗುಟ್ಟಿದ.

ತತ್ವಣವೇ ಆಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರು ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕುತ್ತು. ಅದನ್ನು ಈಕ್ಕಿಸಿದ ನಾರಣಪ್ಪ ಅವನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಸಿ, ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿ ಗುರುತಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವನೇ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಉಟವಾದೊಡನೆ ಅವನನ್ನು ಹೀಂಬಾಲಿಸಿದ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅವನೇ ಆಶ್ವತ್ತಾಘಾವ. ಅವನಿಂದ ಉಪದೇಶಪಡಿದು ಅವನ ಕಟ್ಟಬ್ಜೆಯಂತೆ ದಿನದಿನವೂ ಒದ್ದೆಬಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ತನ್ನ ಭಾರತವನ್ನು ಬರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಬಟ್ಟಿ ಬಣಗುವವರಿಗೂ ದೇವರ ಪ್ರಸಾದವಿರುತ್ತತ್ತು. ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಪರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸ್ವೇಹಿತನೊಬ್ಬನೀಂದ ಬರಿಸಿದ್ದಾಗಲು, ನಾರಣಪ್ಪನಿಗೆ ಆನಂದ ಮಿತಿನಿಂದ ಅಪ್ಪಣಿಯ ಕಟ್ಟು ಕಳಚಿ ಬಿತ್ತು. ತಡೆಯಲಾರದೆ ಆಶ್ವತ್ತಾಘಾವ ವ್ಯತ್ತಾಂತದ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಬಡನಾಡಿಗೆ ಬಯಲುವಾಡಿಬಿಟ್ಟು. ಕೂಡಲೇ ಪರಂಧಾಮವ ಸ್ನೇಹಿದಿದ! ಕುರುಬನೊಬ್ಬ ಕಾಳಿದಾಸನಾದ ಕಥೆಯ ರೂಪಾಂತರ ವಿದು. ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನಾರಣಪ್ಪ ಪ್ರಬಲಪಂಡಿತ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ಆಮಾಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಸಿದ್ದ; ಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಂಗೀತ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ, ಶ್ಲೋತಿ, ಪುರಾಣ, ಕೊಂಚ ಮರಾಠಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಬಹುಶಃ ಭಾಸ, ನೇಣೀಸಂಹಾರಾದಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪಂಪಭಾರತ, ಲಕ್ಷ್ಮಣಗ್ರಂಥ, ಸ್ವಾಂಟುಗಳು ಅವನ ನಾಲಗೆಯ ತುದಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಸಹಜ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ಬಹು ದೊಡ್ಡವ; ಪ್ರಪಂಚಾನುಭವದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತ. ಆಂಥವನು ಕವಿ ಪುಂಗವನಾದುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಕೌಶಲ್ಯ?

ಇನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾರತದ ಅಂತಃಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಸೂಚಿತ ವಾಗುವ ಕವಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ವಿಶದವಡಿಸೋಣ. ಆ ನಾರಣಪ್ಪನೇ ನಮಗೆ ಪ್ರಿಯನಾದ ನಾರಣಪ್ಪ. ಅವನ ಪ್ರಥಮ

